

Антропософски вести

Брой 24
9 септември 2008
Цена: по желание

ИЗДАВА СЕ ОТ АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО В БЪЛГАРИЯ

Антропософията е път на познание и себеразвитие, който обхваща сферите на философията и науката, изкуството и социалния ред, предлага духовно-научни методи за развитие на истинско съзнаване на Реалността, дава обективно обяснение за човешката и световна еволюция. Основателят д-р Рудолф Щайнер (1861 - 1925) предоставя навсяка индивидуалност в пълна свобода обективно да изследва и провери фактите, изнесени от него за видимия и невидимия свят.

Съдържание:

Лекция за Михаиловия празник – 2007 г.

1. Лекция за Михаиловия празник – 2007 г.
4. Покана за празника Михаиловден
5. Какво се случи на работната среща в Стара Загора?
5. Стъпка
6. Утрин в Змеево
6. Трите обета на тамплиерите
9. Откъс от книгата "Активен живот след смъртта... или самота"
11. Споделено от дейността на антропософска група "Михаилова ковачница"
15. Рудолф Щайнер семинар, Будапеща
15. 100-годишен юбилеен конгрес 2009 г.
16. Покана за откриването на ЦДГ "Златно зрънце".

ПОКАНА

АОБ кани всички свои членове на втора работна среща - продължение на срещата в Стара Загора по анкетата.

Срещата ще се проведе на 28 септември – неделя – от 09:00 до 13:00 ч. в София, в залата на Славянското дружество на ул. "Славянска" б, втори етаж.

Предмет и тема е реализацията на идеите за инициативи, които бяха генерирани на първата среща.

Заповядайте!

В съзнанието на всеки човек името на Арх. Михаил извиква първо образа на Победителя на дракона. Когато гледаме старите икони изобразяващи Арх. Михаил с дракона, ние трябва да познаем в този дракон силата, която се стреми да втвърди и скове човека в материалното съществуване. Това е силата, с която се бори Михаил, защото той се грижи за всичко, което е от духовен характер в нас. И най-хубавото е, че той винаги побеждава. Дори в далечното бъдеще, обрисувано от Йоан в Откровението му, той пак побеждава. Не по-малко вдъхновяващо е, че Михаил е винаги с нас от най-древни времена и че не се отказва да ни помага дори тогава, когато другите божествено-духовни същества ни изоставят. Можем да кажем, че и за него са валидни думите на Христос: "Аз съм с вас до края на света".

Космическата битка на Михаил е реалност, чието земно отражение се споменава още в древноиндийския епос Бхагават Гита. Описаната там битка е митологически израз на събитие, което действително се е случило и свидетели на това събитие са небесните тела, наречени от модерната астрономия планетоиди, които обикалят между орбитите на Марс и Юпитер.

Михаил присъства под различни имена във всички древни култури. Рудолф Щайнер обаче ни дава по-дълбокото съдържание на този Борец срещу злото, на битката която непрекъснато води, мястото и задачите на Михаил, както и еволюцията му. В съзнанието ни израства един многостранен, пълнокръвен и динамичен образ, който е едновременно космичен и душевно близък на всеки съвременен човек. Старите икони сякаш оживяват в нови измерения.

Самият космос оформя величествения образ на Михаил, заобиколен от дъждопади метеорно желязо, които се образуват от силата, струяща от сърцето му и които чрез една космическа метаморфоза приемат формата на неговия меч. Тази картина носи всеки от нас в умален размер в себе си. Нашият живот е пълен с падащи звезди, които бликат от главата ни и разливат желязо в кръвта, задвижваща сърцата ни. Михаил е в нас и ние носим неговия

етерен образ в себе си.

За Михаил също събитието на Голгота е един вододел в неговата еволюция. Преди това събитие той е *Лицето на Яхве*, нощен дух, действащ в сънищното съзнание на хората. След Голгота той става *Лицето на Христос*, *дневен дух*, *действащ в ясното будно съзнание*. Той е още *Посланикът/Пратеникът на Христос*, *Духът на силата*, *Интелигентността на Слънцето*, *Ръководител на космическата интелигентност*, *Огненият княз на мислите във вселената*, *Ръководителят на космическото християнство* и *Покровителят на Езотеричното християнство*, *Духовният герой на свободата*. На шестия апокалиптичен печат, нарисуван от Щайнер, Михаил държи ключ в ръка, не меч или везни, а ключ. В него е ключът за обуздаване на дракона. А може би това е ключът към Христос? Дали не можем да перифразираме изречението в евангелието и да кажем "Никой не може да дойде до Христа освен чрез Михаил". Последното си обръщение към членовете в навечерието на Михаиловия празник през 1924 г. Щайнер завършва с един много поетичен образ на Михаил, облечен в дреха от слънчеви лъчи.

Днес ние имаме щастието да живеем в новата епоха на Михаил, когато той отново е пряк ръководител на всичко от духовен характер в човешките събития на земята. Ние живеем в трудно време, в първата третина от тази епоха, когато ехото от влиянието на предишната епоха на Гавраил е все още силно, а новите импулси са едва в зародиш. Но днес Михаил мълчи. Случайно открих в папките си една чудесна лекция на Вера Гюлгелиева за Михаиловия празник в София преди 14 години. В нея тя споделя, че от много години не е виждала падащи звезди, метеорните дъждове, които оплождат човешките мисли с вселенски мисли. "Дали", пита се тя "Макрокосмосът е престанал да изпраща тези сигнали за своите мисли, или от замърсения въздух ние просто вече не ги виждаме".

Рудолф Щайнер описва Михаил като "най-мълчаливият архангел". Той е мълчалив, сериозен и резервиран, за разлика от другите управляващи архангели. Най-много от време на време да даде

кратки насоки. Михаил не се изразява с думи, а с поглед. Той “кръстосва космоса със сериозен израз на лицето и със сериозни жестове” и нищо не разкрива, ако ние сами не му поднесем плодове от духовната си работа на земята. Той живее повече с последствията, с резултатите от това, което създаваме. Другите духовни същества запалват импулси в хората, дават им подтик и стимул, но Михаил иска да бъде “Духовният герой на свободата” – той първо дава възможност на хората да действат, а после отнася човешките дела в космоса и продължава там това, което ние все още не можем да направим. От Михаил днес не идват импулси, защото днес, в епохата на Съзнателната или Духовната душа, импулсите трябва да възникнат от човешката свобода.

А как да си изградим образа на един Михаелит, който може да срещне одобрителния поглед на Михаил, погледа, който мълчаливо казва: “Да, това е космически правилно”?

Разбира се, веднага в съзнанието ни изниква образът на Р. Щайнер, който ни се явява като посланик на Михаил в сегашната епоха под негово ръководство. Както Михаил е посланикът на Христос, така и Р.Щайнер е посланикът на Михаил.

Животът на Р.Щайнер още от раждането му е под знака на Михаил. Църквата, в която е кръстен още на втория ден след раждането му, защото не е било ясно дали изобщо ще оживее, е посветена на Арх. Михаил. След това Сергей Прокофиев спомена за втората важна среща по пътя на посвещението му, която е духовна среща и съпреживяване на борбата на Михаил с дракона. Можем да си представим, че времето точно преди инкарнацията на Р.Щайнер е разгарът на 38-годишната битка на Михаил с Ариманическите духове (1841-1879; 1861) Сергей Прокофиев добави, че когато човек съпреживява тази борба, той не може просто само да я гледа, а веднага се включва в нея. Цялата дейност на Щайнер е под знака на Михаил.

Знаем, че Р.Щайнер не говори за себе си и за своята мисия. Във 600 лекции, стотици есета и десетки книги той прекрасно излага мисията на Михаил, на Християн Розенкройц, на Христос, на човечеството, Земята и Космоса, но не изтъква своята мисия. В края на живота си обаче, 2 седмици преди смъртта си той я изразява в едно стихотворение от 3 строфи.

*Аз искам да запала всяко човешко същество
С космическия дух,
За да стане пламък то
И да разгърне с огнена воля
Същността на съществото си.*

*Другите, те искат
Да вземат космическата вода,
Която пламъка да угаси
И да парализира всяко същество
Във същността му.*

*О радост, когато човешкият пламък гори
Дори когато е в покой.
О горчива болка, когато човешкото
Е оковано, ако поиска да се раздвижи.*

Това е една декларация на собствената мисия на Р. Щайнер така, както той я чувства, едно волеизявление, което започва с “аз искам”.

Той иска да ни вдъхне воля, ентузиазъм и идеализъм. Ако погледнем различните периоди в човешката биография, това са качества присъщи на младите хора. Те са типични за младите, инстинктивно присъщи. Но Щайнер има предвид друг ентузиазъм и идеализъм, който възниква от вътрешно развитие на душевните сили, от самовъзпитание. Той нарича този вид идеализъм “изработен, придобит, спечелен” идеализъм. Този вид идеализъм се развива по собствена инициатива и не угасва с възрастта. За да почувстваме разликата можем да направим един до друг образа на младежа, който по природа е ентузиаст и идеалист и до него образа на човек, чийто ентузиазъм и идеализъм произтичат от духовното в живота му. Този втори вид ентузиазъм може отново и отново да се запалва, защото е станал част от душата на човека, защото не зависи от физическото тяло. От този идеализъм у нас възниква решението да направим повече, отколкото ни подсказва сетивният свят – да действаме от духа. Когато действията ни произтичат от този постигнат със сериозна работа ентузиазъм и идеализъм, тогава действаме в съгласие с Михаил. Този вид ентузиазъм и идеализъм отваря пътя към Михаил, защото е придобит с ясно съзнание и защото е един конкретен път на волята.

Когато говори как да намерим отново пътя към Христос, Щайнер казва: “не търсете абстрактни пътища към Христос, търсете конкретни пътища”. Отново можем да направим аналогия и да кажем, че пътищата към Михаил също трябва да са конкретни. Понякога Щайнер прибегва до образа на печката, която не иска проповеди и увещания, а дърва и кибрит. Антропософията са добрите дърва за душата, но всеки трябва да търси и намери в себе си малката кибритена клечка, която да запали силата на Михаил у него.

Започнах с волята, защото тя сякаш изоставя в сравнение с мисленето, развива се по-бавно отколкото мисленето. Все нещо пречи на светлината на познанието, което с пълни шепи черпим от Духовната наука да стигне до волята. За учредяването на АОб ни трябваша повече от 10 години, за да стане факт. За валдорфската детска градина също бяха необходими не по-малко от 10 години, а ето вече 6 години от учредяването все още нямаме дом. От една страна задачата на Михаил е да води човека по пътищата на волята там, от където е дошъл, понеже по пътищата на мисленето той е слязъл със своето земно съзнание от изживяването на свръхсетивното до изживяването на сетивното. От друга страна, за да изиграем успешно третото действие от “драмата на антропософа”, ние трябва да влеем познанието във волята и да насочим тази воля навън в света.

Отправната точка в Епохата на съзнателната душа е, разбира се, мисленето. Но нашето мислене е мъртво! Като душевна сила нашето мислене е същото, което един труп представлява във физическия свят. Щайнер казва дори, че повечето хора

изобщо нямат мисли и че по правило този факт не се разбира напълно поради простата причина, че човек трябва да има мисли, за да го разбере. Това е една от потресаващите истини, които ни открива Духовната наука. Как и защо е станало така?

В далечни времена хората са изживявали мислите непосредствено в Аза. Това не са били техни собствени мисли, но пък те са били живи, одушевени и одухотворени. Хората са възприемали конкретни духовни същества и митовете са доказателство за това съзнание.

На следващата степен мислите се изживяват от астралното тяло. Непосредствената духовност се скрива за душевния поглед, но мислите са все пак нещо живо и одушевлено.

В третата епоха от развитието на съзнанието мислите се възприемат от етерното тяло и там те са живи. В разцвета на Гръцката цивилизация хората живеят именно в такова съзнание.

Едва когато мислите приемат формата на отпечатък във физическото тяло и съзнанието става неспособно да разчули този отпечатък, мислите престават да бъдат нещо живо. Но с това настъпва и възможността за свобода.

Това е състоянието на човечеството от XV век насам. От XV век интелектът впряга мисълта най-вече за изследване на външния свят и за развитие на технологията. Но след големите открития от XV до XVIII-XIX век този интелект започва да губи от творческата си сила. Сякаш самият мозък е загубил своята виталност и човешката интелигентност става все по-механична.

На първо място трябва добре да осъзнаем факта, че нашето мислене е само мъртва сянка и Р.Щайнер настоява не само да разберем този факт, а и да го почувстваме, да го изживеем. (Четвъртата следатлантска епоха е имала за задачата само да разбере смъртта. Затова Христос е дошъл тогава. Сега нашата задача е да почувстваме смъртта и да разберем злото.) От средата на XV век насам, казва той, духът трябва да се ражда чрез срещата със смъртта, с това, което е мъртво в живота. Ако в днешно време човек иска да има реално и непосредствено изживяване на духа, той трябва не само да е помирисал амоняк в лабораторията, или да е изследвал проби от труповете, но в цялата насока на днешното материалистично и естественонаучно мислене той трябва да усети мириса на смъртта. Чрез това изживяване той ще стигне до импулса да бъде изведен в светлината на духа. Това е един изпит за хората от съвременната епоха. “Естествената наука съществува много повече с цел да възпита човека, отколкото да съобщи истини за природата. Защото никой естествен закон не съдържа вътрешната истина. Целта на естествената наука, така както е лишена от дух, е възпитанието на човека. Това е един от парадоксите вложени в историческата еволюция на човечеството.” Днес ние можем да помиришем смъртта почти навсякъде – не само в мисленето и в науката, а и в автоматизацията, технологиите, компютризацията с техните мъртви звуци и дори в отншенията ни един с друг – студеното и механично общуване помежду ни, неразбирането, отчуждени-

ето са също един вид смърт. Тук господар е Ариман, който сее смърт навсякъде със сухото, интелектуално и бездушно мислене. Само ако си представим всичко, което се излива за един единствен ден в света като вестници, радио и телевизионни програми, политически съобщения и бизнес срещи, огромния обмен информация в интернет мрежата, ще добием представа за колосалната интелигентност, в която плуваме днес. Но с този вид интелигентност насочена единствено към сетивния свят не можем да развием Духовната душа. Тази интелигентност, или по-точно интелектуалност, е храна за Ариман. Духовната душа се развива с друг вид мислене, който Щайнер нарича имажинативно, образно, живо, подвижно, флуидно, гъвкаво, артистично, музикално, сърдечно, етерно мислене и т.н. Този вид мислене не използва като инструмент мозъка и нервната система, с които се развива логичното мислене, а по-скоро ритмичната система.

Каква впрочем е разликата между мъртвото и живото мислене? Една мъртва мисъл може да се разбере, но не и да се изживее. Една мъртва мисъл още с раждането си е, тъй да се каже, вече остаряла, защото е напълно оформена. А една жива мисъл може да расте и да се развива.

Не е лесно, защото в ежедневието ние почти не се нуждаем от мисли, а се задоволяваме с думи. Това, което в обикновения живот наричаме мислене е просто поток от думи. На този факт Щайнер обръща внимание още през 1905 г. (в "Основите на езотеризма" GA 93a) – "по-високо развитият човек трябва да мисли не с думи, а с картини, с образи". Това е Имажинативното мислене и самият той ни дава изобилие от примери с описания, не дефиниции, а описания на духовния свят, съществата и процесите в него и отражението им във физическия свят. Ние можем непрекъснато да ги извикваме в душата си, за да не остават те само "мислени", а в мисленето да се опитваме да ги "виждаме".

Да развием живо мислене означава още да приведем една конкретна, специфична мисъл в движение, да я направим пластична и подвижна. Ето как можем да раздвижим едно понятие като \triangle например. Всеки \triangle , който наричаме ще бъде един специфичен \triangle - правоъгълен, остроъгълен, равнобедрен и т.н. Но ако искаме да се издигнем до едно живо общо понятие, ще трябва да използваме въображението си и да приведем в движение страните на \triangle , така че от формата на движението ще възникнат едновременно всички видове триъгълници. Така мисълта преминава непрекъснато от една форма в друга, разчупва формите, излиза извън тях. "Истинското мислене винаги изисква един интимен импулс от Духовите на движението (Динамис)".

Идеите на Гюте за пра-растението и пра-животното и техните метаморфози могат да се разберат само с такова подвижно етерно мислене. Затова Щайнер казва, че както Гюте, така и неговата Философия на свободата, която С.Прокофиев нарече "истинска Михаелическа книга" са все още неразбрани.

Никъде не се казва, че това мислене се постига

лесно. Напротив, това е трудният път, но това е и Михаиловият път. "Мисията на Михаил е да донесе в етерните тела на хората силите, чрез които мислите-сенки да добият отново живот." (Михаилово писмо от 24.10.1924 г.).

Знаем, че Михаил е Ръководителят на космическата интелигентност. А какво представлява тя? Тя е този аспект от космическата мъдрост, чрез който се изразява взаимната работа на йерархиите. Съществата от 9-те йерархии са взаимно свързани. Те общуват помежду си и именно това общуване е космическата интелигентност. Тази космическа интелигентност живее сред съществата от йерархиите като музика на сферите. Питагор, Гюте, Бах, Бетовен са я чували. И както Слънцето уравнива влиянието на подвижните планети и неподвижните звезди, така и Арх. Михаил като интелигентността на Слънцето, където живеят духовете на мъдростта, се грижи за равновесието и космическия ред.

А как общуваме ние? Каква ли е музиката, която долавят йерархиите или елементалните същества? Една от основните характеристики на съвременната цивилизация е че всъщност никой никого не слуша, никой не уважава мнението на другия, а само своето собствено. Но сега, за нашата епоха е много важно да видим и усетим красотата на човешката толерантност и съзнателно да се самовъзпитаваме в толерантност. Това също е внасяне на действено, активно мислене, но вече не в тишината на медитацията, а в социалното общуване с хората. Вместо да се интересуваме само от собствения си начин на мислене, от това, което всеки поотделно счита за правилно, можем да развием безкористен интерес към всяко мнение, което срещаме, колкото и да го считаме за маловажно, глупаво или напразно погрешно. Колкото повече се възгордяваме от собственото си мнение и го правим догма в собствените си очи като смятаме, че само то е важно, толкова повече се отдалечаваме в развитието си от повелята на Христос "Каквото правите за най-малкия от братята ми, правите го за Мен." Днес тя може да прозвучи така: "Във всяко нещо, което и най-малкият от твоите братя мисли, ти трябва да съзнаваш, че аз мисля в него...". Така говори Христос на нашия живот на мисълта. А това се отнася и за Михаил, лицето на Христос. Ние няма да открием нито Михаил, нито Христос, ако останем егоистично привързани към нашите собствени мисли, а само ако ги свържем с мислите на другите хора, ако разширим нашето внимание и обхванем с вътрешна търпимост всичко човешко, което включва и всички човешки мисли, ако развием такова социално мислене. И това не е лесна задача – необходима е сериозна себетренировка за коригиране на предубежденията в себе си, но според Р.Щайнер това е "жизнено важна задача". Тази корекция на собствените предубеждения е всъщност отстраняване на нашата едностранчивост, а тя е била важен аспект от обучението в Свръхсетивната школа на Михаил (XV-XIX век). Поради принадлежността си към един или друг мистериен поток в миналото, душите са се развили едностранчиво, така че преодоляването на тази едностранчивост е много важна предпоставка

за основната задача в Школата – християнизирането на древните мистерии.

Този двоен път – пътят на мисленето и волята – мислене, което е вътрешно толерантно и зачитащо мисълта на другите и волята развита от постигнатия идеализъм – води до едно чувство, чувството за отговорност за всяко действие, което човек извършва.

Днес, в периода на Съзнателната душа всяко нещо е предназначено да бъде изведено в светлината на съзнанието. Това включва и примамването на дракона на светлина, защото на светлина той губи от своята сила. Той все още живее повече в подсъзнанието ни. Настина ни трябва Михаилова смелост и сила да си признаем грешките и едностранчивостта и да извадим дракона наяве, защото Луцифер и Ариман са вредни само доколкото човек няма съзнание за тях, само доколкото те работят тайно. Това включва още смелостта да сгъстим образа на Малкия Пазач на Прага, покрай когото несъзнателно минаваме всяка сутрин при събуждане, защото той съдържа много от характеристиките на нашия двойник-дракон.

Михаил прочитава макрокосмоса, нашата задача е да прочитаме микрокосмоса. Така можем да се свържем с Михаил и "мировите мисли на духа", които умоляват за светлината на човешкото познание.

Светлината на познанието обаче е едната страна на Съзнателната душа. В писмо до членовете за Коледа 22 г. Р.Щайнер казва, че "По своята съществува природа Съзнателната душа не е студена. Тя изглежда да е такава само в началото на своето разгръщане (а до края на първата третина остават още 126 год.), защото на тази степен тя може да разкрие само светлинния елемент на своята същност, а не и космическата топлина, от която фактически произхожда". А какво живее в този топлинен елемент? – Любовта. И така стигаме до под-заглавието на едноседмичната конференция в Гютеанума ("Аз и светът") – "Който държи на Михаил, той развива любов в отношението си към света". Сетивната душа се възпитава чрез преодоляването на гнева и разрушителните страсти, разсъдъчната душа – чрез динамичния стремеж към истината, а съзнателната душа се възпитава чрез любов, чрез любвеобилно отдаване на света. На първо място такава любов трябва да развиваме към природата, защото безразличието към природата води до материализъм. Само отявлени материалисти биха могли да предизвикат пожарите, на които сме свидетели през последните години и само материалисти могат да протестират срещу проекта Натура 2000.

Р.Щайнер ни е дал Календара на душата. С това поетично ръководство, както и с много други лекционни цикли ние можем да възпитаем душата си да живее заедно със света, да диша заедно със Земята, да направим душата си по-чувствителна. Щайнер казва, че преживяването на цикъла на сезоните все повече и повече ще става задължение на човечеството в близкото бъдеще и че "тук антропософите трябва да бъдат пионери". Не напразно С.Прокофиев пише на тази тема книгата "Годишният кръговрат като път на посвещение".

Тук става въпрос за едно активно съизживяване и сливане с процесите на покълване, растеж и т.н. така че да почувстваме "аз цъфтя в тази роза, аз узрявам в тази ябълка". Ако не можем да се следем с нещото, което искаме да познаем не можем да стигнем до духовно познание. Ако си представим, че сме слънчоглед, дърво, облак, вятър... това ще бъде едно излизане от тесните рамки на собствено-то ни его и разширяване на съзнанието ни. А това ще трансформира и нашето участие в света, защото заличаването на ограниченото себе води до едно по-висше Аз-чувство.

Вместо да минаваме улигани в собствените си мисли и задачи без дори да забелязваме цветя, храсти и дървета по пътя си, можем да спрем за минута до една роза или дърво с чувството, че те очакват нещо от нас. А ние знаем, че във всяко растение има скрито като омагьосано едно елементално същество, което ни моли да не бъдем толкова абстрактни, да го погледнем със сърцето си и така да го освободим от магията. Елементалните същества са духовни същества, а духовният свят не може дълго да бъде пренебрегван. Преди няколко години в Германия нашумя едно произведение, посветено на елементалните духове. Антропософката Верена фон Холщайн съвсем съзнателно развива способности не само да вижда елементалните духове, но и да общува с тях. Тя описва разговорите си с тях, описва ужаса, който изпитват те от това, че йерархиите ги поверяват вече на човешките грижи, а хората нямат и представа за тяхното съществуване. От една страна, ако не ги признаваме, те ще се свържат с ариманическите сили и така ще натрупат и освободят мощни разрушителни енергии. Много от локалните природни бедствия се дължат именно на такива енергии. От друга страна, да не забравяме, че елементалните същества чуват божествената светлина на Христовото слънце. Да ги попитаме – какво чуват те? Има и много други категории елементални същества, които ни помагат в ежедневието и в работата и най-малкото, което можем да направим, е да им благодарим в края на деня.

Любовта към природата е първата стъпка в любовта към света. Любовта към природата сякаш по-лесно ни се отдава, защото с мълчаливата си невинност тя е отражение на божественото в света. А как да се научим да обичаме хората? Как да видим божественото в тях? Виждането на божествената искра в самите нас може много лесно да стане плячка на Луцифер и да се изроди в гордост и високомерие. Как да одухотворим Азовото си сетиво, което не е осъзнаване на собствения Аз, а на Аза на другия при срещата ни с хората, с духовното у човека до нас.

Настина, как да обичаме хората, с които най-често общуваме въз основа на нашите антипатии и симпатии? Любовта е нещо толкова сложно, че (както казва Щайнер) никой не трябва да има високомерието да я дефинира, да я определя или да проникне направо в нея. Затова можем да използваме един вид "обходни" пътища. Единият е интересът, топлият интерес към хората и това което става около нас. За него вече стана въпрос във връзка със социалното мислене. Такава любов не се натрапва с

въпроси, не напират към другия да го задуши, а по-скоро човек се отваря, за да приеме другия в себе си, отваря се така, че другият да поиска да влезе.

Друг начин е работата с биографията. Ретроспективният поглед в нашия собствен живот може да се прави с различни цели. Една от тях е да насочим вниманието си към хората, които са участвали в нашия живот – родители, братя и сестри, учители, приятели и т.н. Спомняйки си често за тях, а не за нас самите, след време ще открием колко малко всъщност дължим на самите себе си и колко много на това, което се е вляло в нас от другите. Това осъзнаване на дълга ни към другите ще промени отношението ни към външния свят. От такова изследване на биографията остават чувства, чувства на признателност и благодарност, а те са като семена за израстване на вярно познание за човека. Това вътрешно съзерцание с цел да осъзнаем приноса на другите в живота ни, ще се отрази и върху новите ни срещи и отношения, които могат да прерастнат в една вярна представа за истинското същество на другия човек.

Друг начин намираме в работата с добродетелите, където до любовта може да ни доведе великодушното (март). Една такава велика душа може да прости и най-голямото зло.

Но ако се подложим на честно самонаблюдение, не можем да не си признаем, че ние сме непрекъснато склонни да съдим другите, да ги подлагаме на критична преценка и че симпатиите и антипатиите играят голяма роля в нашите взаимоотношения. По правило ние не се задълбочаваме в истинските причини за нашите симпатии или антипатии, защото ще излязат най-неприятни истини. Ако проследим неспособността си да заобичаме този или онзи човек, често ще ни се наложи да видим толкова много предразсъдъци и гордост у себе си, че ще се уплашим или най-малкото ще се засраим. Затова не извеждаме до ясна светлина на съзнанието си защо мразим, а също и защо обичаме някого. Но в ежедневието ние непрекъснато подреждаме живота си и отношенията си според интереси, симпатии и антипатии.

От Р.Щайнер обаче знаем, че тъй наречените мъртви виждат тези симпатии и антипатии. Ние сме като една жива книга за тях. Те виждат съвсем ясно какво, или по-точно кой стои зад тези симпатии и антипатии – виждат как Ариман ни подтиква да мразим някого, виждат как Луцифер ни подбужда към гордост. Мъртвите всъщност виждат нас, живите във връзка с Луцифер и Ариман. И това, което обикновено оцветява нашата преценка за хората, не съществува за мъртвите. Ние приписваме всички грешки, всичко заслужаващо порицание на човека. Но мъртвите не го приписват пряко на човека, а виждат как той е отклонен от Луцифер или от Ариман. Това не означава, че те не могат да критикуват. Те виждат злото, но могат да го отнесат към точния му произход. Заслужава да се замислим върху това, защото то пряко води до импулса и ние да засилим способностите си да разпознаваме неправомерната намеса на Луцифер и Ариман. Освен това трябва да знаем, че омразата и чувствата на

антипатия не само пречат на мъртвите да установят връзка с нас, а и пречат на тяхното развитие. Любовта отстранява пречките пред тях и улеснява пътя им. Мъртвите са част от духовния свят, те участват в много голяма степен в събитията на Земята, за промяна на облика на Земята, внасят импулси в нас и установяването на съзнателна връзка с тях трябва все повече да става наша задача. Цялата ни мъка, когато изпращаме близък човек произтича от гласа на съвестта надигащ се от подсъзнанието, който ни напелва, че на земята не сме им отдели достатъчно разбиране, внимание и обич. Това знание може да бъде стимул за компенсация, за дела от любов, към които Михаил има особено отношение. Михаил има особено отношение и към мъртвите – както знаем, народът го нарича "Душевадеца", защото помага на душите да се освободят от оковите на земното тяло. А в лекциите си Щайнер говори за нашата отговорност и задача да изградим една "социална общност с мъртвите".

И само ще отбележа още една добродетел, която Щайнер нарича основна социална добродетел на бъдещето – доверието. Доверието във хората, но също и доверието в помощта от духовния свят, в помощта на Михаил.

Накрая ще споделя една строфа, която преди 7 или 8 години чух от Мехтелд Камън при посещението ѝ в Стара Загора и която веднага приех в душата си:

*О, Михаил, под твоята закрила се поставям,
С твоето ръководство се свързвам
С всичките си сърдечни сили.
За да стане този ден една голяма картина
На твоята воля, която подрежда съдбата.*

29 септември 2007 г., Диана Ботушарова

ПОКАНА

АОБ кани всички свои членове и приятели на празника Михаиловден, който ще се проведе на 27 септември – събота – от 13:00 ч. в София, в залата на Славянското дружество на ул. "Славянска" 6, втори етаж.

Празникът включва:

13:00 - 13:30 – Михаиллова имагинация - водещ: Лалка Фингарова.

13.30 - 15:00 – Лекция "Висшето училище за духовна наука и храма на новите мистерии" - лектор: Трайчо Франгов.

15.00 - 15.30 – Почивка

15.30 - 17.00 – Дискусия "Михаеловият ученик в епохата на съзнателната душа" - водещи: Трайчо Франгов и Георги Акабалиев

Заповядайте!

Какво се случи

на работната среща в Стара Загора по анкетата на в. "Антропософски вестн"

На 21 юни, 2003 г. в Стара Загора се състоя предвидената среща за обсъждане на поставените в анкетата въпроси. Срещата беше добре организирана и инициативната група благодари на старозагорските приятели за съдействието по организацията на събитието. Нашата цел беше да се включат колкото е възможно повече хора в обсъждането, за което избрахме една нова за нас форма – разговори в малки групи и после представяне на крайните резултати. След 30 минутно разглеждане поотделно, на всяка група беше дадена възможност да представи пред всички общите си заключения. На края на деня се предвиждаше общ кръг с едно последно обобщаване и споделяне на обсъдените проблеми.

В хода на срещата изпъкнаха основните болезнени точки усещани от всички, както и общите желания и нужди. Ето някои от изказаните съображения, загрижености и предложения.

По **първия въпрос** за настоящото състояние на АОб – "Къде сме сега?" – изпъкна общото усещане, че физическото тяло на АОб е вече изградено и Обществото трябва да излезе от полуспящото си състояние и да се обърне към живота и външния свят. Установи се почти единодушно, че липсва интерес и внимание към процесите, които текат в света и в България, че има опасност от капсулиране, че развитието и движението напред е твърде бавно, че не се познаваме помежду си и често странни едни от други и трудно приемаме новите хора, че няма информация и обмен между групите. Почти единствената и постоянна работа е работата в групите по изучаване на антропософията, но това не отговаря напълно на нуждите и търсенията на хората. Изказаха се също мнения, че езотеричното съдържание на общата и личната работа или е недостатъчно, или липсва напълно и че по тази причина ние нямаме какво да предложим на външния свят. Не се усеща достатъчно силно антропософска атмосфера в дейностите и в общуването.

Бяха сформирани нови малки групи и се обсъди **вторият въпрос** относно целите: "Къде искаме да стигнем?"

Всеобщо беше мнението, че животът в нашето антропософско общество трябва да се активизира във вътрешен план чрез засилване на индивидуалната езотерична работа и преодоляване на антипатиите и субективизма и на външен план чрез внасяне на повече езотерични елементи в изучаването на антропософията, чрез поощряване на изследователската дейност, чрез осъзнаване и уреждане на кармичните отношения между членовете, чрез координиране на работата между групите, чрез засилване на работата в социалната сфера, чрез повече общи инициативи на национално равнище, лектории, конференции, практически инициативи и работа с изкуство. Да се осъществява по-свободно движение между групите.

Изказа се пожеланието да се постареем в ин-

дивидуален и общ план постепенно да излезем от етапа на простото изучаване на антропософията от книгите и да започнем да даваме нещо от себе си, да дадем своя принос към развитието на делото на Рудолф Щайнер и да се превърнем в по-творчески създания. Изказа се също съображението, че АОб трябва да показва отношение към важни събития, да бъде социално отворено. Да установи контакти и сътрудничество със сродни организации (напр. екологични и др.) за включване в национални кампании.

Отново се трансформираха малките групи и се обсъди **третият въпрос**: "Как да се постигнат желаните цели? Начини и средства."

В този разговор заваляха конкретни предложения. Най-често изказваното беше да се организират семинари по медитация с компетентни лектори, други семинари и практически занятия (workshops) и лекции. Лансира се идеята да се организират също семинари по социални взаимоотношения, групи по интереси и групи за работа върху кармичните отношения; всяка година да се провеждат по една или две общи конференции, на които да се споделят и собствени изследователски резултати.

Бяха направени също предложения да се изберат групови и регионални отговорници за посрещане и обгрижване на нови членове и групи, а също и координатор в УС за работата в групите. Всяка група да определи също човек, който да отговаря за връзките с другите групи и да следи новините и информацията в сайта и от Управителния съвет и своевременно да ги свежда до групата. Да се прави публично представяне на излезлите антропософски книги.

Изникна също предложението по места групите да организират съвместни занимания. Някои пожелала да има антропософско списание насочено към по-широка публика. На Управителния съвет беше предложено да проучи и задейства проекти от еврофондовете.

Обаче, за да се осъществи дори малка част от всички тези предложения, необходимо е Обществото да разполага поне с минимални финансови средства. Те се набират от членския внос, който има предложение да се удвои. Скъпи приятели, разберете, че членският внос трябва да се плаща. Който няма възможност да го плаща изцяло, може да внася само част от него и да обяви каква част не може да внесе. Тъй като членският внос непременно трябва да се плати, УС трябва да се погрижи някой друг член от Обществото да поеме този неплатен членски внос. Ето така бихме положили началото на Братството.

Предлага се групите да си изберат касиери, които на всяка сбирка активно да събират вноски според желанието и възможностите на присъстващите. Вярваме, че с тази проста организация значително ще се повиши събираемостта на членския внос.

Като общо заключение би могло да се каже следното. Налага се реструктуриране на групите и Обществото с цел усъвършенстване формите на работа. Необходими са промени, както в методите и темповете на работа така и в съдържанието. Об-

щото развитие и задълбочаване на АОб зависи от личното развитие и задълбочаване.

Да се надяваме, че пламъчетата на промяната постепенно ще се разгорят в голям огън.

От инициативната група

Стъпка

Предмет на духовно научно изследване могат да бъдат както видимите, проявени в материалната си форма природно-космически закономерности, така и онези закономерности, които следва да се проявят или тези които са били проявени. А също така и онези природно-космически закономерности, чието разгръщане или реализиране е фаза, която сама по себе си не достига до света на формите. Това са закономерности, които се проявяват като явления и процеси в рамките на социалния живот.

Протичането на даден процес може да се изучава от различни гледни точки, които се обединяват, резюмират, така че да се превършат в творчески импулс за последващо действие.

Като практически пример за подобно протичане на процес, в рамките на антропософското общество в България може да се посочи работната среща, състояла се на 21.06.2008 г. в Стара Загора.

Работа в групи извади най-вече мнения по поставените въпроси, които бяха резюмирани и представени на вниманието на пълния кръг участващи. По този начин случващото се в душевното състояние на отделния участник в малката работна група, биваше раздвижено в посока да излезе като словесен изказ. Така например излезе чрез изказа онова впечатление за "капсулиране" в себе си на отделните групи по градове. Това е факт, който подложен на духовно научно изследване в контекста на изграждащото се антропософско общество в България, идва да каже за една присъща на градежа необходимост от "затваряне в себе си", чиято цел е създаване на жизнено важните ядра и укрепването им в рамките на микро-работните групи. От указанията за работа в групи става ясно, че именно тези градски групи са връзката на йерархиите, чрез посредничеството на ангелската йерархия, с битието. Следвайки тази интерпретация зад привидно слабата и недобра комуникация, може да се каже, протичат процеси на заздравяване на взаимовръзките между ангелската йерархия и битието на българския антропософ. И същевременно се отварят възможности за взаимодействие и последваща съзнателна работа с архангелската йерархия.

Означаваше ли антропософската работа едно непрекъснато извисяване и търсене на пътя към взаимодействие само в посока нагоре по йерархиите? И възможно ли е едно такова търсене да бъде конструктивно по отношение целостта на съществуващото Антропософия?

Доколкото то, Съществува, е подвластно на природно-космическите закономерности, поканвам онези импулси, породени от работата в градските

групи и търсещи една предварителна "опипваща" комуникация с архангелската йерархия да бъдат съзнателно вложени в работата на една интернет работна група.

Насока в работата ще дава проучването върху духовно-научните изследвания на хомеопатичните съотношения между душевното състояние и ситуациите, в които попада човек вследствие на работата си в антропософска група. Познаването на горните съотношения отговаря на немаловажен въпрос, поставен в една от работните групи в Стара Загора на 21.06.2008г., а именно как да посрещаме бъдещите антропософи?

За въпроси и заявяване на участие в интернет работната група е-mail: viraj2008@abv.bg. Заявилият участието си ще получи имейлите на останалите, като по този начин ще получава от и ще изпраща на останалите участници.

Дафина Димова

Утрин в Змеево

Птиците бяха полудели - недогонен и недостижим диапазон от трели в сменящи се ладове. Единствено кълвачите наблюдаха на ритъма и не го изтърваха, макар и монотонен и твърде зависим от дървесината. Припомних си жълтата авлига в Осеново.

Пийки кафето си, наблюдавах Спящия върху надуваем дюшек на терасата. Слънцето вече го напишаше и му предстоеше да се събуди от горещото.

Появи се Васко – разумно – с димящ чай от прясно набран липов цвят, чийто аромат все още пълнеше околността.

Заговорихме за бъдеща конференция във Варна на тема "Етера, технологиите и любовта", импулс, който бях донесла от странното си пътуване към ирландските мистерии...

Скоро домакинът Йордан зашета с прибори и салфетки в подготовка за закуска, Величка ни дари с хубавата си, отпочинала усмивка – и пак си говорехме и си помълчавахме, докато се събрахме – общо дванадесет – всички на терасата.

Съсредоточено и в преклонение бяха прочетени и изслушани съответните стихове за медитация от Календара на душата. В мен нещо тръпнеше и се възлунувахе по-силно, отколкото можех да обуздая... Е, импулсът си беше импулс и попитах: може ли да прочета нещо? Получих разрешение и насърчение.

Смахната работа. Трябваше да донеса лаптопа от горния етаж и да чета от него. (Не бях се справила с копиране и принтиране на материала, а понеже нямах ясни намерения за участие, не бях и преписала нищо на ръка.)

Зачетох:

Работен ден

„Етерното тяло на Земята се състои от много, много природни духове, които попадат в четири категории елементарни същества. От живото взаимодействие на тези природни духове се състои

етерното тяло на Земята... то не е единство, а многообразие. То се разкрива, ако се отдадем на моралното въздействие на физическия свят.“ („Духовните същества в небесните тела и природните царства“ – апр. 1912)

Изгревът – от облаци – строеше кули над Морето...

Там, гдето Изгревът недострояваше или недозапочваше строеж, личаха нишките изтеглени – същински захарен памук от панаирите – с които Изгревът опитваше да вдене Морето и Небето...

Жълто-червена канава над залива, обточена от сини нишки; обли кулички; усърдие невидимо, което стигаше чак до лилавите си следствия... Току над мене, близо до Земята, сред тъмносиви облаци видях и облаче от бяла светлина, блестящо върху синя канава – достатъчно парченце синьо да се ушийт гащи на моряка – ах, спомен от Ирландското небе, копнеж по Иберийската Итака... Между Земята и Небето тъчеше трудова заетост с подплънките на нематериални, щедри обещания... Тук нейде – търсещ или търсен – бе спрял и той – Човекът – изпаднал в съзерцание пред пътен знак "внимание".

14.06.2008, Петдесетница, Осеново

Четях и не вярвах на ушите си. Това юнско-закваливо настроение, включващо преживяването на целия елементарен свят, ангажиран в прослава на Светия дух и на Троицата, полетял и устремен към висините, до което усещане трябваше да се докоснем! – гласът ми трепереше – аха да се разрева – не да заплача – да се разрева – силно възлунение на почит и преклонение – аха да се разрева – а само преди седмица, когато го четях на Дафне вечерта под светлината на лаптопа и на светулките, аз се смях и ми беше забавно...

Васко каза – неудобството да четеш права, прегърнала Ариман (лаптопа).

Дафне каза, че на съществата съвсем не им било драго още от сутринта да гледат как не поематме стремежа им към игри с песенен глас, тъй както го правеха прелитайки, чуруликайки, птиците около нас в Змеево сутринта и на обед в Аязмото...

Обед в Аязмото (Извора)

Празнуването бе на място с прекрасна мека вода за пиене и обливане, а програмата бе възхитителна, макар и твърде академична. Не мина без лекция, този път за личността на Йоан Кръстител. Винаги ме е смаявало изречението "Той ще расте, а аз ще се смаявам".

Трудът на евристисти и рецитатори (а може би декламатори), се бе излял в прекрасна продукция – но как да надвикаш птиците на Йоановден? Пожелал им да направят турне на истинска сцена.

Рисуването – освен обедът на тревата – единствено предложи занимание на всеки. Управителният съвет предпочете да се съвещава в беседката.

Рисуването за мен е винаги един изненадващ процес. Сериозността ми се беше вече безрезервно, окончателно и до дъно изпарила. Дори откритието, че донякъде цивилизованите седящи места в беседката бяха служебно заети, не беше в състояние

да ме смути. Зарисувах изправена – мисля че върху дънер... какво ли се получаваше от това недоизпиано преживяване, недообхванато... Но как да догопиш птиците на Йоановден?

Отделност – докато рисуващ. И заедност – докато съзряваш как в подредените листи – чрез нарисуваното от теб и от другите – приказката оживява с всички подробности... Бях нарисувала момчето, потопено в синьо (аха, морето – каза някой)... момчето, пълнещо граала с протегнати ръце към небето и светилото на небето – луна ли, слънце ли (недоразбрах) – но бях пропуснала да изобрази душевните сили, както и змея...

Всъщност Змеят – протегнал врата си от Змеево чак до Аязмото – тупна с опашка (която взе та се скъса) и блъвна гореща сярка да напомни за себе си. Ние пък – от горещина – наблегнахме на пиене и обливане с вода... пренебрегнахме огъня...

Прекрасен Йоановден, средата на лятото!

*21–28 юни 2008 г., Стара Загора – Варна
Дарина Шентова*

Трите обета на тамплиерите: Вътрешен космос

В петък и събота на 12 и 13 октомври 2007 г., в Центъра "Голямата мечка", място, където членовете на Антропософското общество провеждат дейностите си, което е и седалище за областта на Монреал, се проведе срещата "Метаморфоза на импулса на тамплиерите" по случай 700 годишнината от арестуването на членовете на "Ордена на Тамплиерите". Двете лекции на Денис Шнайдер откриваха пътя за ателие по писателско майсторство, а упражненията по ботмерова гимнастика допринесоха за формирането на имажинация за този тамплиерски импулс. Четиринайсет души дошли да честват изключителния и уникален социален принос на тамплиерското движение се занимаваха с въпросите: Какво можем да предложим ние, тука, в Квебек, в отговор на това събитие? Как да пресътворим вътрешната си цялостност предвид настоящата ситуация на света?

Християнизирание на Европа

В първата лекция се разкриваше многообразното лице на Ордена на Храма. Едно ново лице, дълбоко християнско, обърнато към другите, чийто велик интеграционен мотив е било социалното творене. Свободен, както от познанията така и от застиналите структури на традицията, това творческо дело е имало за цел да даде на Европа собствения си християнски образ. Социалните образувания, разпръснати и изолирани, които са функционирали всяко само за себе си и са били в съперничество, щяха да срещнат в лицето на Ордена на Храма едно интеграционно и обединяващо движение. Движение освобождаващо ги от малките елити като херцогства и феодални имения, и големите – като папството и кралството. Ставаше въпрос да се даде на човека независимостта му, както на духовен

така и на светски план. Тамплиерите са направили усилия да предприемат дейности, които са оживили социалния живот на Европа, както кръвта циркулира из цялото ни тяло, за да го оживи. А кръвта има нужда да бъде поемана от сърце, едно сърце, което да ѝ отговаря винаги. Орденът на Храма беше това сърце за Европа. След това скицирахме картина на усилията на ордена да положи основите на трите идеала - свобода, равенство и братство - както са преформулирани в учението на Рудолф Щайнер за тричленния социален организъм. Ако искаме да охарактеризираме много накратко тяхната социална ангажираност, можем да кажем, че Тамплиерите представляваха източник на вдъхновение за културния, юридическия и икономическия живот. Въпросът за здравия икономически живот и за Ордена играещ ролята на истинска международна банка беше разгледан обширно в статията на Марк Десол. Оздравявайки правовия живот Орденът създаде истинска полиция на Европа, едновременно тайна и действаща на светло, работеща за отваряне за всички на пътищата за придвижване, независимо от привилегиите за достъп и правата за преминаване запазвани за елита. Изключените и отлъчените с анатема са можели, всеки според ситуацията, да намират убежище или статут в Храма.¹ Практикуването на душевния живот, който е бил в центъра на живота на Тамплиерите, в много области е бил извор на вдъхновение за възраждане на културния живот. Тук ще припомним само тяхната истинска мъдрост за звездите, която им е позволявала да обхващат Земята с духовен поглед включвайки я в констелациите и планетарната система. Нещо повече, тази космология е позволила катедралите да се впишат в географията така, че звездите да присъстват на Земята като средища за културен живот, тъй като самата Земя носи в лоното си целия космос. Именно тогава се появява поклонението пред Богородица, към която Жак дьо Моле е поискал да обърнат лицето му в момента на смъртта върху кладата седем години след арестуването му. Тамплиерите са искали да се освободи всяка форма на територия, вътрешна и външна, за да може всяко място да се превърне в лаборатория за социално творчество.

Жертване

Историческият преглед на ситуацията през 1307 г., с всичко драматично и тъмно, което тя внася в духовната история на човечеството, отваря вратата към истинската идентичност на тези индивидуалности, които са свързали съдбата си с Храма и поради този факт - с жертвоготовността. За да разберем и охарактеризираме саможертвата на Тамплиерите, трябва да се върнем чак до Древния Сатурн. Рудолф Щайнер описва великото жертвено деяние на Троновете², тези възвишени духове, които бидейки достатъчно напреднали са били способни да предложат субстанцията си, за да поставят основите на новия космос призван да достави зародиша за десетата иерархия - Иерархията способна да обича свободно. С този акт на преданост Троновете се обръщат към Херувимите, на които предлагат субстанцията си. Една част от Херувимите приема саможертвата

на Троновете, друга част я отхвърля. Отказаната част ще попадне под въздействието на Луцифер, Ариман и съществата, чиято роля е да се противопоставят на развитието на човечеството, като му оказват съпротивата, от която то има нужда, за да се зароди. Ако всички Херувими (Духовете на хармонията) бяха приели всичко, ходът на еволюцията щеше да носи отпечатъка на тяхната висша хармония, но свободата нямаше да бъде възможна такава, каквато я искаше Божественият космос, според своя замисъл. Вселената не трябваше автоматично да бъде създавана съвършена, т.е. със жеста на един единствен замах гарантиращ хармонията. Тя, обаче, ще може да стане такава чрез работата на Човека с помощта на Христос, това единствено Същество, което е било способно да поеме отказаната част, за да я трансформира със своя жертвен акт и така да ѝ придаде нейния истински смисъл. Следователно, злото може да се появи в света, но то може да бъде изкупено. Проникнати от истинско общение с Христовото същество, "едно внушително число от тях премина през изживяването на християнското посвещение".³ В това постоянно вътрешно състояние Тамплиерите намериха смелостта да отдадат живота си в жертва.

Зародиш на бъдеще

Непосредствените резултати от техните усилия, като истински пробни камъни, трябваше да се появят във физическия свят като видими деяния. Поради жертвената си природа, същите тези резултати трябваше да се зародят, за да умрат също така. Драматичният им край като изпитание за величие съответстващо на делото им постави сякаш един печат върху него, печат, който продължава да говори във времето разкривайки своите обещания за бъдещето. Миналото продължава да въздейства. Рицарите знаеха, че душите щяха да съзрешат между смъртта и новото раждане и в бъдещите си възплъщения щяха да бъдат способни да разберат по-добре тричленното деление на социалния организъм. Те знаеха също, че когато някой внася нещо ново в социалния живот, тази инициатива се обръща срещу тези, които са я предприели и предизвиква омраза. Те имаха вътрешната сигурност, че тази омраза един ден ще се превърне в любов. Тамплиерите знаеха, че дори делото им да изчезне материално от физическия свят, духовната му същност щеше да остане и да покълне в бъдещето.⁴

Три обета

В събота сутринта продължихме работата с понататъшни упражнения по ботмерова гимнастика. Във втората лекция "Трите обета на Тамплиерите за трансформирането на географския двойник на Америка" бе осветлена все още живата субстанция на трите обета за бедност, целомъдрие и послушание. С тактичност на сърцето изпълнено с благоговение ние се доближихме до трите обета на Тамплиерите, за да се вслушаме в тях. Тази троица, която далече не е застинала външно предписание, може да стане център на нашия вътрешен живот, тъй като се опира на еволюцията на човечеството. Действително,

още от древния Сатурн, древното Слънце и древната Луна, когато са ни били дадени последователно физическото, етерното и астралното тяло, тази троица служи като материал за дейността на нашия Аз.⁵ Тази четвърта съставка дадена ни на Земята е призвана да преобрази трите предишни дара на боговете, за да ги пресътвори в нещо ново. И така, през бъдещите състояния на Земята Юпитер, Венера и Вулкан ще се види последователно осъществяването на нашия Дух-Себе, Живот-Дух и Дух-Човек. Ние мислим за седем етапа на сътворение, през които се извършва преобръщане от състоянието на творение в състояние на творец. Този процес се модулира изхождайки от първоначално получената троица, която после е върната преобразувана от нашия Аз.

Първият обет - за бедност: "Ние сме бедни духом, духовният свят е богат"⁶

За да схванем смисъла на образа на двамата Тамплиери, възседнали един и същи кон, изразен върху печатите на Тамплиерите (виж статията "Посланието на тамплиерите" в бр. 22), трябва да напуснем физическата действителност. Идеята, че поради бедността си Тамплиерите седат по двама на един кон е нереалистична. Очевидно е, че всеки от рицарите се е нуждаел от свое яздитно животно. Представата за лицето на едно и също същество съгласуващо два аспекта от своята природа, които се оплодотворяват взаимно, ни отвежда вече близо до действителния душевен живот. Единият от тях е монах развиващ вътрешен живот, а другият е рицар работещ в света. Истинската имажинация, която ни разкрива недостъпната за сетивата действителност, ни води отвъд прага и ни показва едно сътрудничество между света на живите и света на мъртвите: един Рицар служещ на Земята, Тамплиерът, и друг, в света на мъртвите, рицар на Граала, работещ от духовния свят в тясно сътрудничество с първия.⁷ Нищо не може да се извърши на земята без участието на духовния свят, без един зародиш на бъдещето посят първоначално да намери почва, за да израсте. В този смисъл работата на Рицарите на Храма продължава работата на Рицарите на Граала. Това доверие в богатството на духовния свят е вървяло ръка за ръка с практикуването на невъзгордяване заради цялата помощ предоставена на тези, които бяха посветили живота си на делото на Храма. Това съзнание за разрушителните последици, ако вземеш за себе си даровете на духовния свят, ни довежда до втория обет.

Вторият обет - целомъдрието: "Не за нас, Господи, а в твоето име".

Сабята е била в служба на другите и Тамплиерът не е можел да си служи с нея за собствената си защита. Този Рицар - пазител внимаваше да не моделира външния свят за собствената си сигурност или да превръща другия в инструмент за обслужване на собствените му нужди. Усилията на множеството начини за лично израстване, които днес ни подбуждат да обичаме себе си, могат да завършат с непълно развитие. Разбира се ние имаме

нужда да преценяваме процеса на развитие, в който разглеждаме способностите си и също да казваме "да" на протичането на живота ни. Обаче това, от което имаме нужда, за да се излекуваме от всяка едностранчивост, е самопознанието. То, като ни освобождава от това, което ни затваря в нас самите, ни позволява да разберем природата на любовта. Така, ние няма да изискваме свободата за себе си, а ще работим за създаване на условия другите да могат да станат свободни. В този смисъл основният социален закон на Рудолф Щайнер обръща вниманието ни върху факта, че страданието няма да може да бъде премахнато от света, докато индивидът изисква за себе си доходите от своя труд вместо да ги предостави на другите и да задоволява собствените си нужди благодарение на това, което трудът на другите му дава. Признаването на тези железни закони свързани със социалното развитие ни води към следващия обет.

Третият обет – за послушание: "Да се подчиняваме на това, което животът изисква от нас отговаряйки на някоя нужда".

Вместо да се отзовавам на външен авторитет, който диктува поведението ми, или нещо по-лошо, опитва се да прекърши волята ми като своеволно ме кара да му се подчинявам, аз трябва по-скоро да се упражнявам в различаване на нещото, на което съм призван да служа. Призовавани да се бият, Тамплиерите не се осведомявали за броя и силите на противника, а се питали къде да отидат да служат. Такава е била тяхната забележителна компетентност. Каква е моята компетентност? Равните на мен могат ли да я преценят според практикуването на собствената си опитност? Мога ли да погледна назад към действията си и да видя дали съм отговорил добре, дали службата е отслужена? Авторитетът на Великия Майстор е имал смисъл само в диалог с авторитета на Канона. Самият този обединен авторитет е имал смисъл само в диалог с нуждите на духовния свят и на земния свят. Именно в това е цялата стойност на "Всички за един и един за всички". Аз се подчинявам на моя план на живота и на предизвикателствата, които ще ми позволят да придобия нови способности, за да служа още повече. Аз се подчинявам на факта, че другият също се стреми по същия път, но по свой начин. В тази перспектива аз не препреждам пътя на другия лишавайки го от това, от което той има нужда, за да служи. Така това, което всеки придобива е на разположение на другите. Това е основата на една истинска духовна икономия, която може да се изгради само в бедността и целомъдрието.

Настоящи изпитания

След това участниците се опитаха да открият тези области от настоящия живот, в които най-остро се чувства безсилието. Действително, никаква нравствена рамка не би могла днес да подкрепи социалната споеност, както е било по времето на Тамплиерите. Ние трябва да създадем рамката за справянето с увеличаващия се социален хаос напълно доброволно и съзнателно. Виждаме три големи ци-

визационни проблема, три неотделимо свързани ситуации, които поставят на изпитание и в които човешката душа е подложена на нарастващо парализиране: явленията на зависимост, изолираност и комфорт лишават индивида от неговата способност да присъства сред другите, в света и в собствения си вътрешен живот. Тези трудности да се свързваме отслабват нашата предразположеност да правим свободен избор и да подемаме инициативи.

Географският двойник

Тези предизвикателства са толкова значителни, тъй като са свързани с въпроса за нашия географски двойник. Това духовно същество, което остава винаги свързано със земята ни придружава през целия ни живот и не може да пресече прага на земния свят, за да дойде след смъртта да живее с нас в света на душите и духовете. Ето защо то чака завръщането ни тук долу и отново се съединява с нас малко преди раждането ни, за да ни напусне едва малко преди следващата смърт. Тук трябва да разграничим това същество живеещо в етерния свят свързано с географското място на възплъщаването ни от двойника свързан с нетрансформираните съжаления и провали и пречките от личната ни история и имащи отношение към едно душевно съдържание, което ще ни придружава в духовния свят, за да бъде трансформирано там. Този географски двойник е едно второ същество в нас, което може да заеме мястото на нашия съзнателен аз и да ни накара да мислим и действваме без да държим сметка за другите. Това се дължи на факта, че то не притежава средната ритмична система като нас. Лишено от сърце и дишане, оттам нататък то не може по никакъв начин да почувства това, което чувства някой друг. Двойникът проявява впечатляващ ум, с който си служи, за да постига целите си. Мисълта му има характер на застинала механична програма, без никаква подвижност. Волята на двойника е колосална и може да разгърне почти свръхчовешки усилия. Същност нищо не го спира в сляпото преследване на очаквания резултат.

Географската конфигурация на Европа с нейните планински вериги в посока от запад на изток е благоприятна за развиване на култура, вътрешен живот и, по някакъв начин, на кротост. Тази кротост е била специално развивана у Тамплиерите. Тази средновековна Европа трябваше да бъде предпазена от крайностите на географския двойник на Америка, чиито планински вериги са ориентирани от север към юг според линията на магнитния полюс на земята. Разбираме защо Америка беше "забравена" и после преоткрита, когато човечеството е било готово да се справи с всичките й крайности благодарение на новите сили на съзнателната душа. Без тази защита духовната и социалната мисия на Европа не би била възможна. Наистина в Европа се развили специфичните душевни качества на срединната област на човека, от която е лишен географския двойник на Америка, качества, които му позволяваха да съживява в себе си представи водещи до свободата. Рудолф Щайнер обръща вниманието ни също на факта, че преди преоткриването

на Америка този американски географски двойник е бил изучаван с терапевтична цел. Фактът, че крал Филип Хубавия в едно предишно възплъщение е бил посветен в мексиканските мистерии, за да развие в тях способността да въздейства върху другите, за своята лична алчност, показва мотив в най-висока степен несъответстващ на мисията на Тамплиерите. При все това те бяха единствените, които можеха да му се противопоставят. Прочее, въпросът за създаването на мост между Европа и Америка си остава основен за духовното развитие на човечеството. В рамките на тази статия е достатъчно да се каже, че Америка също разполага с духовни качества в развитие, които ще могат все повече да бъдат споделяни за доброто на всички.

Жертвени дарове на Тамплиерите

Продължавайки опитите си за писане с цел да предложим нещо субстанциално, което да отговоря на приноса на Тамплиерите, ние се опитахме с участието на всички да проведем наблюдение над зависимостта, изолираността и комфорта в светлината на трите обета. Това упражнение за създаване на поетически творби прие формата на отговор, с който да се каже на духовния свят какво става сега тук на Земята и как усилията на Тамплиерите продължават да ни помагат.

Нашите жертви:

Бедност - Да приемаме благодатта, която ни идва от Христос, въпреки нашите зависимости.

Целомъдрие - Да бъдем сигурни в общението, въпреки нашата изолираност.

Послушание - Да усиляваме упоритостта в действието, въпреки удобствата. Земята на страх става земя на надежда.

Бедност - Да приемаме благодатта, която ни идва от Христос въпреки нашите зависимости.

Все повече и повече изследвано, явлението зависимост е част от нашата цивилизация и ежедневния ни живот. Крайната възможност да се плъзнеш към един свят на принудителни привички, в който бихме правили нещо, което не искаме да правим, подкопава съзнанието и жизнеността на голям брой индивиди. Дроги, медикаменти и стимуланти се настаняват подмолно като в същото време сме оградени от нови виртуални образи достъпни във всеки момент и по желание и те се вмъкват в света на представите ни, който губейки своята подвижност става все по-пасивен. Зависимости от всякакъв вид намират все по-благоприятна почва. Пред това обедняване на душевния живот, едно ново илюзорно богатство породено от чудесата на машината измества и заличава богатството на духовния свят възприеман вече като илюзия. В зависимостта човекът може да стигне до там да не се чувства вече достоен да иска помощ, изтощен от търсенето на задоволство, което разширява отчаянието и срама му. Трябва да си припомним, че духовният свят крие повече средства, отколкото можем да си представим, за да се справи с нашите зависимости. Нашите собствени средства са ограничени. Точно

тук трябва да си представим, че винаги е възможно обръщане и че помощта на Христовото същество е винаги налице за всеки от нас. Въпреки че е необходимо време, за да се възстанови добрият ход на нещата, най-решителните стъпки не стават на скокове, те не се страхуват от обичайния ход на нещата. Едно такова показателно преобръщане стана при Жак дьо Моле, когато отрече признанията изтргнати от страх пред мъченията. Поемайки пълната отговорност на своя пост, той прие да умре запазвайки достойнството на Ордена.

Целомъдрие - Да бъдем сигурни в общението въпреки нашата изолираност

Човекът на нашето време, откъснат от помощта на духовния свят и зависещ единствено от богатствата на външния свят, се чувства поради това все по-самотен. Въпросът за изолираността също е придобил първостепенно значение за голяма част от човечеството. За Тамплиерите общението с Христовото същество е било вътрешна реалност, която е трябвало да се поддържа постоянно. Пламъкът, който е трябвало да свети през нощта в местата, където са спели е бил образът на един вътрешен огън огряващ източника на любов към всички същества. Това, което ни изолира от другите, са силите на симпатията и антипатията, които погасяват този пламък. Хората, с които се идентифицираме, често са ни симпатични, другите, чийто живот ни е напълно чужд, често са ни антипатични. Тези, които ни позволяват да блестим, са ни симпатични, а които ни засенчват са ни антипатични. Тези, с които можем да си послужим, за да се придвижваме напред,

са ни симпатични, а тези, които противодействат на нашите инициативи, са ни антипатични. За Тамплиерите единствено кръвта на Христос свързваше всички същества отвъд личните симпатии и антипатии. Всички, които срещаме в течение на съдбата си, каквато и да е тяхната роля, участват винаги в същата тази кръв.

Послушание - Да усилваме упоритостта в действието въпреки удобствата.

Част от съвременното човечество така е свикнало с удобството, че за някои самата представа за усилие заплашва да изчерпи силите им вместо да ги направи по-крепки. Не само че машините, станали част от новото ни обкръжение, изпълняват вместо нас работите, с което ни лишават от възможността да упражняваме волята си, ами и храната, която поемаме не ни дава нужните сили. Навиците към най-малкото съпротивление и отсъствието на ритъм се прибавят към все по-забързания стил на живот. Тамплиерите изживявали дисциплината като подчинение на правилото, нещо повече, като любов към правилото. Ето защо те са я приемали доброволно като лост усилващ волята им за жертва. За повечето от нас дисциплината изглежда съвсем различно: като непрекъснат натиск на външните условия на работата и задачите налагани от живота. Но за тази част от човечеството, която вече не разполага с една рамка от ритмични дейности наложена от упражняването на определена работа, мобилизирането на силите на волята може да се превърне в непреодолимо изпитание. В замяна на това, тази нова ситуация позволява на всеки, спо-

ред идеала и разбирането си, да си определи цели, да установи собствените си ритми и да очертае реалистична рамка на действие включваща неща, които могат да усилят упоритостта в действието.

Чрез нашите жертви Земята се превръща от Земя на страх в Земя на надежда. Нашата Земя чака силите, които ще ѝ помогнат да посрещне по правилен начин, без омраза, предстоящото въплъщение на Ариман. Човечеството няма да успее да издържи и да придобие новите си сили, които са вече в зародиш, без да премине през изпитанието на лъжата и страха. И точно познанието за силите на Христовото същество ще позволи да се преобрази страхът в надежда, в надежда за любов.

Денис Шнайдер

Превод от френски - С. Бисерова

1. Marion Melville, "La vie des Templiers", Gallimard, Paris, 1951, p.p. 59-60.
2. Rudolf Steiner, "L' evolution cosmique du point de vue de la realite interieure", E.A.R.
3. Rudolf Steiner, "Les arriere plans spirituels de l'histoire contemporaine", E.A.R.
4. Рудолф Щайнер, "Мистериини драми" – "Изпитанието на душата".
5. Рудолф Щайнер, "Азът, духовен произход, еволюция, обкръжение".
6. Обетите са формулирани вследствие на разговори с Манфред Шмид-Брабант по време на изнасяната от него серия от лекции в Америка.
7. Virginia Sease and Manfred Schmidt-Brabant, "Paths of the Christian Mysteries", Temple Lodge, Forest Row, 2003, p. 142-143

Откъс от книгата "Активен живот след смъртта... или самота"

(от Лиана Антонова)

Отдавна в нашия вестник трябваше да се отбележи издаването на последната ми книга, още повече че тя събуди голям интерес към антропософията. Това закъснение стана поради факта, че точно онова, което прави книгата интересна и вълнуваща, няма как да се помести в някакво изложение от две-три страници... Няма как в няколко страници да се поместят покъртителните писма на читатели, чиито житейски съдби и страданията от загубата на дете или близък и обичан човек ги бяха накарали да търсят отчаяно съвет, утеха и отговори. Въпросите им по теми вълнуващи ума, сърцето и душата не само на средно статистическия, но и на окултно запознатия човек, не само ме мотивираха, но и заставиха чувството ми на отговорност да пиша върху тях и да дам необходимите обяснения в светлината на Духовната наука...

И тъй като колкото и да търсих начин, не съумях да открия вариант за вестника съчетаващ и някой от описаните случаи и духовно-теоретичните разяснения към тях, тук ще поместим само частични откъси от книгата, с онези духовно научни сведения с които днес разполагаме, по един от най-вълнува-

щите всеки човек въпроси - какво става с нашите близки след земната смърт и защо не можем да установим контакт с тях?

АБСТРАКТНОТО МИСЛЕНЕ И СТРЕМИТЕЛНО РАЗРАСТВАЩИЯТ СЕ МАТЕРИАЛИЗЪМ СА ИЗГРАДИЛИ СТЕНА МЕЖДУ ЖИВЕЕЩИТЕ НА ЗЕМЯТА И ОНЕЗИ, КОИТО ЖИВЕЯТ В ДУХОВНИЯ СВЯТ.

Погрешно е да се мисли, че сме безвъзвратно разделени от нашите близки, които са починали. Причината за невидимата стена, която ни отделя от света на мъртвите, се дължи най-вече на настоящата бездуховност и материализиране на живота. В наши дни абстрактното мислене и стремително разрастващият се материализъм са изградили стена между живеещите на земята и онези, които живеят в Духовния свят. Умиращите в наше време са много по-драстично откъснати от живеещите, в сравнение с миналите времена, които не са били чак толкова отдавна. Днес мъртвите срещат трудност да схващат какво вълнува и става в душите на тези, които са оставили на земята.

Така се е получило поради естествения ход на човешката еволюция – наложило се е Духовният свят да се оттегли от човека, за да го остави на неговата свобода да постигне самостоятелно развитие. Но пак тази еволюция днес изисква съзнателно отношение към преоткриването на връзката между живи и мъртви.

Когато заспиваме нощно време, идеите и мислите, които са минавали през нашето съзнание на будния ни живот, оживяват като живи същества. Душите на умрелите се приближават към спящите и споделят тези мисли и идеи, чувствайки се "нахранени" и "покрепени" от тях. Нощ след нощ мъртвите се отправят към спящите човешки същества, които са оставили на земята, но само към онези, с които са били в кръвна, родствена или лична близост, за да потърсят освежаване и ободряване от мислите и идеите, които спящите отнасят в съня си. Най-често обаче мъртвите не намират нищо, което е необходимо за тях, защото в сънното състояние разликата в мислите и идеите в различните индивиди е много своеобразна.

Ще поясня какво имам предвид. Ако техните обични близки, живеещи на земята, са потопени по цял ден в мисли свързани само с материалния живот, с ум, насочен само към каквото се случва във физическия свят и каквото може да се свърши и постигне там, ако в техния живот няма мисъл за духовния свят преди да заспят (молитви, размисли, книги с духовно съдържание), тези хора нямат никаква храна да предложат на умрелия. Знаем, мнозина ще възразят, че мъртвият и на земята не е имал никакви духовни мисли и познания. Така е, но той сега живее при други, напълно различни условия, които нямат нищо общо с условията на физическия план, и може да възприеме само нещо от

характера на тамошните вече духовни условия.

Д-р Рудолф Щайнер ни разказва в книгата си "Staying connected", че е разтърсващо изживяване за ясновидския взор да види как такива умрели души си отиват празни, понеже техните близки не носят със себе си в съня си никакви духовни мисли и съдържание.

Днес много хора считат за глупаво и наивно да се задълбават в мисли за Духовния свят, Бог, Духовни йерархии, Ангели... "такива едни небивалици" – мислят си те. Точно те лишават най-близките си мъртви от необходимата им "храна". Защото умрелият няма вече нужда от храна като на земята, а от онази, която е в духовен вид – благородни, добродетелни, духовни мисли и идеи. И за да се разбере това правилно, трябва да се каже, че "този вид храна" след смъртта може да бъде извлечена само от идеите и мислите на онези, с които мъртвият е бил свързан, онези, които са му кръвна връзка, както и близки приятели, с които е общувал.

Много човешки същества, които посещават духовни групи, а дори и единици хора, занимаващи се с духовни науки, след своята смърт, като не намират никакви "плодородни полета" в своята фамилия, ги откриват в душите на тези духовни личности, ако приживе са били в някаква постоянна връзка. Ето защо добре би било човек да принадлежи към някое духовно общество, което допада на неговото мислене и душевност. Бялото братство добре работи в България, но също така добре работи и Антропософското общество у нас, така че, когато средата на някой имащ духовни потребности е изцяло заспала и материалистично настроена, има къде да потърси духовна храна тук, на земята, а тя ще го ползва още повече след смъртта.

Доста дълъг е периодът след смъртта, когато една душа може да гледа все още към някой, който го е обичал на земята. Само че, ако любовта не е комбинирана и с убеждението за съществуване на живот след земната смърт, че те пак ще имат възможност някога да се видят – цялото виждане и срещи на сън, както и други възможни усещания могат да бъдат изключени. Живото същество на земята не може да бъде намерено, нито да бъде установена връзка, защото това става най-често чрез духовните мисли на този човек.

Когато пиша тези редове, веднага си припомням всичките безутешни писма, които съм получила от толкова много хора, загубили наскоро близък. Въпросите са винаги: "Защо не го сънувам? Защо не го чувствам? Мисли ли той за мен?"

Други пък твърдят, че непрекъснато сънуват починалия, само че не помнят сънищата или те са объркани и неведещи до конкретно възприятие. Последните имат много повече шанс с известна подготовка и духовни занимания да придобият доста ясна представа и връзка с мъртвия чрез сънищата. Други пък, след като са били при някой медиум и са осъществили някакъв контакт с техния починал, ми пишат: "Ние го попитахме идва ли при нас? Мисли ли ни тъй, както ние го мислим?", а той ни отговори: "Идвам си бе, майко, идвам си, но не ви виждам. Пълна тъмница е около вас." Това е ма-

сова информация от тези, които споделят болката си с мен, но повечето от тях нямат никаква духовна ориентация или занимания.

По онова време когато се срещаш с медиуми, и аз не знаех, че тъмнина огражда материалистично ориентираните хора и че това е причината да не чувстват никак своите мъртви. Чудех се защо изживяванията са така различни при различните хора, които ми описваха опитностите си със свои близки след смъртта.

ДУХОВНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ ПОКАЗВАТ, ЧЕ ВСИЧКИ НИЕ СМЕ В ПОСТЯНЕН ОБМЕН С МЪРТВИТЕ.

Интересно е да се знае, че всички хора по земята сме в постоянна комуникация с умрелите, само че обикновеното съзнание не знае нищо за това, понеже този наш обмен лежи в подсъзнанието.

Духовният свят се приближава мощно към нас отново в момента на заспиване, но ние заспиваме веднага и загубваме съзнание за това, което се е случило в душата. Случват се изключения, разбира се, но тези моменти на заспиване и събуждане са от най-голямо значение за връзката ни с тъй наречените мъртви, а също така и с другите Същества от по-висшите духовни светове. В духовно отношение, това което е "минало", не е изчезнало, а е още там. За нас, човешките същества на земята и във физическо тяло, моментът на заспиване е "минало" по отношение на събуждането. В духовния свят обаче моментът на заспиване не е отминал. Ние сме само на малко по-далечно разстояние от него отколкото от момента на събуждането.

НИЕ СРЕЩАМЕ НАШИТЕ УМРЕЛИ В МОМЕНТА НА ЗАСПИВАНЕТО И ОТНОВО В МОМЕНТА НА СЪБУЖДАНЕТО, НО СПОМЕНЪТ ЗА ТОВА ОСТАВА В ПОДСЪЗНАНИЕТО.

Докато човек има само представите си от физическия свят и не знае, че цялостното му същество съдържа още няколко тела, невидими за физическото му зрение, чрез които той е свързан по сложен начин с Духовния свят и цялата Вселена, той трудно ще разбере този постоянен обмен между нас, мъртвите ни, а и със Съществата от по-висшите светове.

През целия наш живот няма моменти, в които да не се свързваме с нашите мъртви. Моментът, когато ще заспим, е много благоприятен да се обърнем към починалите ни близки. Да кажем, че искаме да ги попитаме нещо. Най-удобното време за получаване на това, което мъртвите ни предават, е моментът на събуждането. Няма човек, който в мига на събуждане да не носи със себе си съобщения от умрелите – само че ние не ги помним. В подсъзнателната област на душата ние винаги говорим с тях. Значи при заспиване ние задаваме нашия въпрос на нашите мъртви, а при събуждането сме получили нещо от тях. НО! Трябва да осъзнаем, че тези неща се случват в различно за нашите понятия време и са наистина едновременни и синхронизирани, точно както на физическия план две места са синхронизирани. Това, което трябва да проумеем още е, че начинът, по който протича нашият "разговор" с мъртвите не може да бъде същият, както е

било, докато сме били заедно на земята, или както протича между живите. Не бива да забравяме, че те живеят при други душевни или духовни условия. Начинът, по който е възможно да изложим нашия въпрос към мъртвия или да му предадем нещо, трябва да бъде свързан със живота на чувствата в нашите мисли и идеи... Ако например през целия ден сме обмисляли нещо, което искаме да го попитаме или да му кажем при заспиването, все пак трябва да бъде изложено по по-специален начин – не трябва да бъде просто една мисъл или идея, а да бъде пропито с чувство и желание. Нашата връзка с мъртвия може да се осъществи само като ВРЪЗКА НА СЪРЦЕТО, на вътрешния интерес. В този случай не мисълта е важната, а ЧУВСТВОТО. Ние трябва да му припомним нашата любов към него, докато е бил жив, и да я отправяме към неговата душа с истинска сърдечна топлина и чувства. По този начин създаваме нещо в нашата душа, което през нощта в момента на заспиване се превръща във въпрос към умрелия, без ние да знаем как става това. Значи в момента на заспиването ние трябва да мислим с голяма любов за нашите изживявания с него, да визуализираме моменти, когато сме били заедно щастливи и тогава да се запитаме вътрешно, кое точно в този човек най-много ме привличаше, интересуваше, радваше? Кое намирах аз толкова ценно в него от онова, което той казваше или правеше? Ако заспиваме по този начин, припомняйки си моменти, когато сме били силно свързани с него, и това се превръща в желание да му го кажем, да го изговорим – ако развием чувството с чистотата на сърцето и оставим въпросът да произлезе от онова, което ни е свързвало с него – тогава въпросът или комуникацията остава в нашата душа и щом заспим ще се предаде на нашия близък, мъртъв само за земята.

Убедена съм, че много от читателите веднага биха възразили: "Но аз всичко това го правя! По цял ден го мисля, къде е, как е сега?! Мисля, че не успях да му кажа колко го обичам, колко много радост носеше в живота ми! Че не мога без него! И през деня и през нощта само това мисля!"

Тук става въпрос за едно по-овладяно и разумно състояние на чувствата. Отнася се за онези, които могат да го постигнат, онези, които вече знаят че техният любим не е при тях, но той все пак живее при други условия на съзнание.

Тук става въпрос за чувствата, ние по-скоро трябва да се потопим в изживяване на нашите чувства на любов, възхищение, радост, хубави спомени и преживявания, когато сме били заедно, от това, което той е казвал, и как е вършел това или онова, докато е бил жив. Това е друга област от нашите по-фини връзки, която е разбираема за условията, в които са поставени мъртвите, и може да се превърне от чувства, във възприемаемо за него съдържание.

Към антропософския читател,

Книгата "Активен живот след смъртта или самота" предлага много други теми, които предполагам биха интригували повече нашите членове, но

тя не е предназначена за антропософския читател, а за широката публика с духовни интереси... Имам привилегията чрез книгите си да съм изповедник и ми е гласувано доверие от стотици хора, които страдат от духовен глад. Измъчвани са от въпроси и желание за правилно знание, но не намират или не знаят къде да търсят подходящото четиво. Тази книга е в отговор на тези въпроси на масовия читател, в отговор на теми, които са актуални и го вълнуват, теми на които трябва да бъде отговорено днес в светлината на Истината и изследванията, с които разполагаме чрез Духовната наука. Нарочно избрах от главата "Установяване на връзка между живите и мъртвите" отделни малки откъси, защото след издаването на книгата бях затрупана с благодарствени писма и впечатления на читатели, споделящи своя личен опит след прочита на книгата. В потвърждение на това, тук искам да споделя с вас части от едно такова писмо.

Д-р Резова бе един от най-тежките случаи, с които животът ме е срещал – пълен срив и нежелание да продължи живота си по-нататък след смъртта на съпруга си... С него са имали рядък за днешно време щастлив 57-годишен брак. Случаят е подобавашо описан в книгата, но тук само ще спомена, че и двамата, и д-р Резова, и починалият съпруг са били хора на науката, с професионални признания и престиж на земния план, но не са имали време или интерес да се занимават с духовни теми. Разчитах много на доверието, което д-р Резова беше заложила в мен като помощ и съвет, но най-вече разчитах на личния ѝ потенциал от придобити знания, ерудиция, богат професионален опит, както и на уменията ѝ да мисли и влага усилие в осмислянето на духовните истини, с които тя се занимаваше в последно време. В края на краищата тя беше лекар, доцент, имаше издадени трудове, както и доста постижения в живота си, само че той за нея бе загубил смисъл след смъртта на съпруга ѝ. Крепеше я само надеждата, че може би съществуваше начин да научи нещо повече, или да придобие някаква представа за живота му в отвъдното, както и да установи някаква връзка с него, макар и насън.

Д-р Резова търпеливо и послушно ме слушаше при телефонните ни разговори, купи си книгите, които я посъветвах, и междувременно коментирахме процесите на четене и впечатления от прочетеното. Бързи резултати нямаше, но нещата вървяха в сигурна посока. Месец и половина след излизането на книгата ми "Активен живот след смъртта или самота", получих от нея благодарствено, развълнувано писмо, от което без промяна ще поместя отделни пасажки.

Уважаема госпожо Антонова,

С настоящото писмо Ви изказвам сърдечната си благодарност, защото чрез тази книга отново ми дадохте упование да живея и да не се чувствам сама. От нейния прочит наистина придобих "нов поглед, разбиране и сили за преодоляване на страданията ми". Цялата книга е едно трасирано поле, модел за начин на живот на всеки, който иска правилно да следва пътя на своето човешко призвание. На мен

тя даде още повече кураж да продължа да живея. Усили усещането ми за духовно докосване и непрекъснато присъствие на любимия човек до мене. Прочетох я на един дъх. Някои неща препрочитах, мислех по тях и ги осмислях. Връщах се отново и отново и към предпоследната Ви книга "Всичко е поправимо само докато живеем". Това ми помогна по особен, непознат досега начин. Почувствах се по-уравновесена, по-мъдра, прозряла истини, които не съм познавала досега. Установих, че нещо в мен се променя. Не че съм преодоляла мъката и болката си, но осъзнаването, че съпругът ми го няма, не е така жестоко и парещо, не подлютява душевните ми рани, не ми внушава безизходица и ужас, както беше...

Точно кога и как се промени това, не разбрах, но някакво ново светло прозрение ме обсебва и аз чувствам, усещам душевно, че съпругът ми е непрекъснато до мен, че ми помага, че ме пази. Дори когато мислите ми за него не са целенасочени, не го призовават, не го търсят, за да ми каже нещо, те са постоянно в мен. Просто знам със сърцето и любовта си, че ние сме пак двамата, че и той знае всичко, което сега аз знам. Може би това е точно, което Ви казвате в книгата си – да се научим да живеем духовно, защото това е "храна за нашите мъртви близки". Точно такова нещо се получи с мен – той е до мен и е наясно с всички мои мисли и действия. Може би намерих "моста" към духа му, както Ви определяте това като "едно по-овладяно и разумно състояние на чувствата"

Освен казаното дотук, аз придобих и възможността да сънувам съпруга си. По-точно, започнах да го сънувам, което почти не ми се случваше преди. Научих се да заспивам и да се събуждам с приятното чувство, че ми предстои да бъда или че съм била с него. Понякога в съня ми, той нищо не ми казва, дори не го виждам конкретно, но след събуждането си, със сигурност знам, че е бил в съня ми. Продължавам да усещам присъствието му дори минути след като съм будна (без да отворям очи), като ясно съзнавам това. Случва се точно както хубаво сте го описали на стр. 174... "Да се потопим в изживяване на нашите взаимни чувства на любов, възхищение, радост, хубави спомени и преживявания..." Точно така го усещам. И сега, както и докато беше жив, то е същото чувство на "взаимодостатъчност", както Ви го наричат в книгата си.

Лично за мен бе много полезно да прочета в главата "Какво става с душите на хората посветени на науката". От цитата от книгата на д-р Щайнер и от Вашето изложение по-нататък, категорично определям съпруга си към тези научни работници, които непредубедено са търсели верния път в науката, като са прилагали материалистичното конкретно научно мислене, използвайки законите на физиката, материализмът, химията и други научни области, без да са имали познания за духовния произход на човека и връзката му с космоса"...

Желая ви здраве и сили за създаването на нови полезни книги. Аз, както знаете съм лекар, на хиляди хора съм помогнала, но това, което Ви правите, е не по-малко ценно и не по-малко нужно. Човек е най-безпомощен, когато безвъзвратно загуби здравето

си или някой скъп, близък човек"...

Няма по-голяма награда за един автор от тази, да види, че книгата му е правилно разбрана, практически приложена, изживяна и е донесла утеха и известно знание на читателите. Писмото на д-р Резова е само един пример от десетките други които получавам, където освен благодарност са повдигнати и поставени нови, жизнено важни въпроси от човешки и духовен аспект. Те молят за отговор и информация. Всеки честен антропософ, ако прочете там честото запитване, защо днес, в разни популярни книги и институции, антропософията е посочена като наука по отрицателни линии или категоризирана като секта, не маже да остане безучастен. Вярвам, че достойният антропософ ще се почувства призован да даде отговор и разяснение във вербална или писмена форма. Такъв един отговор, както и науката антропософия, трябва да се популяризира и отстоява не като развято знаме на верния път към себепознание, а да се поднесе аргументирано, чрез антропософските истини изказани на достъпен език за масовия читател, който е показал интерес към тази наука и наистина нищо не знае за нея. Това е моят апел към АОб за сътрудничество и намиране на нови пътища в практическото приложение на антропософията.

Лиана Антонова

Споделено

от дейността на антропософска група "Михаелова ковачница" от Варна

Месец юли (наброски)

Както винаги от четири години насам, и лятно време група МИХАЕЛОВА КОВАЧНИЦА продължава редовните си занятия.

Когато на Йоановден 2004 на полянка в Аязмото споделих с Георги Акабакиев, че образувам група във Варна, той каза: "Истинските михаелити работят (и) през лятото". Ако беше комплимент, а не истина, предстоеше да стане истина.

Преустановено за лятна ваканция бе само излъчването на СВЕТУЛКА. (виж "Излизане", бр.23) Разглеждането на СС-93 "Легенда за храма" от Рудолф Щайнер не пречи да бъдем домакин и гост на интересни събития.

Като домакин – 1

По изрична покана, в Осеново се отзова Мартин Атанасов. За срастване с обстановката и с елементарното, както и човешко обкръжение, започнахме с упражненията в зоната на физическия труд. (по-долу ще допълня)

След седмица Мартин запозна групата и гостислушатели със своето тълкуване на фреските в Казанлъшката гробница. Изключително интересно бе да се наблюдават стенописите именно като изображение на пътя на посвещение на древните траки. Едно откровение, което сме призвани да дадем на

съвременниците.

Като гост

се озовахме в село Фазаново при актьора Юри Ангелов и каскадьора Павел Дойчев. Юри сменя традиционната сцена на Народния театър с мировата сцена в Шекспиров смисъл:

*All the worlds a stage
and men and women merely players
целият свят е сцена,
а хората - само играчи...*

Павел пък съвсем обмислено стеснява мировата сцена от Лас Вегас, до странната Странджа... Не за да бъдат отшелници, а за да творят живота в пълнота, правейки театър, кино, фестивали – конгломерат от хора и участия...

С непланираната си поява във Варна през зимата на миналата година, Павел изненада една широка група, работеща на тема "Добродетелите". Хората сериозно говореха за правилата на духовното ученичество, постепенно забравяйки, че освен правила има творчество, чиито правила не са писани, до тях всеки достига с цената на живота си. "Учителите са там горе, те ви гледат, но вие сте опънали червена мрежа и сте се изолирали от тях... Връзка нямате..." Така каза Павел и когато един човечец се приближи до него и с болезнен глас го помоли: "Помогни! Страх ме е! Много ме е страх, че ще умра...", Павел призова хората и този призив обедини обърканите им чувства тъй, че събраха разпиляната си любов и се почувстваха едно във волята да вдъхнат кураж на изгубения братец... (виж "Отвъд разбирането" от Г. Дичева)

Когато Павел се появи на сбирка на Михаелова ковачница тази година, бяхме готови на един нов духовен обмен, с една по-широка нагласа и изненадващо, получихме прекрасен подарък от Павел и Юри: неугворено рондеву, среща любовна с долмените на Бегликташ в Странджа планина...

Култът там също не е достатъчно изследван, а преживяванията имат характер на директен контакт с предхристиянските мистерии. Дафина Стоянова откри встрани от основната храмова група уникално каменно изображение. (виж "Кръстосан поход из Беглик Таш" от Д. Димова)

След непредсказуеми спускания през дяволити (може би тилилейски) и дълготърпеливи гори, качливи чешмири, килими от мъх и камъни пазещи тайни, пред нас между шубраците гальовно се опна тесен, с приятно заоблени краища залив – "св. Параскева", както разбрахме.

Не, не бяхме сами в конфронтацията и преливането на цивилизации. Бяхме се спускали като лавина, или на талази. Бяхме търчали ту поотделно, ту заедно с препатилия ни мобил. Бяхме изследвали собствените си възможности за проходимост. Бяхме ги сравнявали с обективните условия около нас... Бяхме все още нащрек – когато от морето към залива, сиреч към нас, се насочи елегантна, снежнобяла яхта, на която в готовност блестеше също и снежнобяла моторница.

На яхтата въобще не знаеха защо са там и що да правят, след като вече са там... Колебливо няколко пъти я завъртяха, после спуснаха моторницата на вода и след като колебливо се повъртяха и с нея, обратно се възкачиха, изтегляйки се отвъд без установяване на порядък в хаоса, каквото правехме ние в същите непознати условия – установяване на порядък в хаоса!

Като домакин – 2

В края на месеца приближи и моментът за втората среща с Мартин. С какво ли щеше да ни запознае този път? А ние пък – него?

(Допълнение към "Като домакин – 1")

Едва-що стъпил в Осеново, той попадна в една ниша с Каин и Авел, открита и чакаща да бъде запълнена от предишната есен в ХИБЕРНИЯ. (виж "Към райската градина" в следващия брой) Братоубийството викаше да бъде изкупено. Сега или никога! Кой трябваше да подаде пръв ръка? А кой пък да я поеме? Не можехме дълго да се слушваме, камо ли да пресмятаме – преброяването на дивите зайци бе отдавна направено!

Въоръжихме се със земекопен свредел, мистрия, пясък и цимент и започнахме новия храм на Соломон. Създавахме преходи. Преходи от културна към друга културна епоха, от културна към безкултурна... от епоха... в епоха... (следва продължение по друго време и другаде)

Темата, с която Мартин бе избрал да ни занимава, била от последните му проучвания и си личеше как самият той – не по-малко от нас – е заинтригуван от развитието й: "Скулптурната група ПРЕДСТАВИТЕЛЯТ НА ЧОВЕЧЕСТВОТО в Дорнах и съзвездието Орион"

Докато наблюдавахме подготовката, мисълта ни вече работеше... Смелите отправки от елементите на скулптурната група към позицията на звездите на Орион и на съседните съзвездия Голямо и Малко куче беше само едната страна на изложението му. Смисълът на изображенията вълк-куче от езическата древност бе друга интересна територия за размисъл. Когато Мартин обаче ги съотнесе към етерния двойник и преодоляването му, което си е важна задача на съвремението, картините сякаш оживяха в сърцата ни.

От своя страна, му предложихме да съучаства като зрител в нашата експериментална ДРАМА НА ВЪЗПРИЯТИЕТО, нещо ново за всички. В какво се състоеше експериментът? Дарина Шентова предвиждаше да се даде силно ударение на възприятието (перцепцията) по време на ИЗПЪЛНЕНИЕ, което можеше да има различен характер: движение, вършене, говорене, шумене, мълчане...

НАСТОЯЩИЯТ СЦЕНАРИЙ: Ред по ред, мълчаливо, съзнателно слизани с дълга роба по каменни стъпала, до заемане място при зрителя. После – споделяне, кратко съзвездие на репродукция от картина и накрая – прочитане текст-илюстрация на ДРАМА НА ВЪЗПРИЯТИЕТО.

Мартин седеше на Закътаната тераса с поглед

към върха на стълбите, където се готвеше дефилето. Домакините се съсредоточаваха, всяка по своему. Аз погледнах към морето и поех дълбоко въздух три пъти.

Открит дефилето, съответно седнах първа до Мартин в ролата на зрител. Наблюдавах грация, другаде лека отнесеност или тържество в стъпката. Всяка беше различна, както и робата й. Слизаше и ставаше зрител. Така всичките. Следваше споделяне на възприятията:

- Ведрост, лекота, любов, благодат. Искам всички да се чувстват така...
- Оказа се твърде лесно, когато бавно вървиш да не усещаш етерите и твърде вълнуващо, когато бързо вървиш да се къпеш в тях...
- Изпитвам едва възпрано нетърпение да отида при любимо същество след дълга раздяла. Младост, влюбеност. Дълбочина в радостта, стигаща до точката на своята противоположност – тъгата.
- Дискомфорт от дългата пола. Опитвах се да усетя момента – камъка, въздуха, тревата...

Последва мълчаливо съзвездие на картината на Рембранд "Къпещата се жена". Банята, където се е диктувала плажната мода, бива превърната изцяло в душевното преживяване на една жена, благодарение на майсторската четка на художника.

Последва четене на текста:

Внимателност

(драма на перцепцията или възприятието)

Слизих по каменните стъпала към Закътаната тераса, където седеше Дафне. Трябваше да повдигна полите на робата си, за да не полетя. Погледът ми се съсредоточи и главата ми дори се приведе – доколко да вдигна непокорните поли, които все се ветрееха – ту откривайки, ту закривайки неравните стъпала – за да подсигурия безаварийното слизване.

Неочаквано станах свидетел на картината на –

забравени под дългата роба – собствените ми крака. Тогава в мене – като вълнение – изплува Рембранд и неговата "Къпеща се жена"... Аз – като тази жена, само че стъпила върху стълби, не газеща във вода... Ситуацията, в която бях сложно попаднала – затруднение в слизането, неравните стъпала, необичайно дългата роба, гледката на досега скритите крака – бе раздвижила съзнанието ми неимоверно и бе докарало в собствената ми градина, в настоящата 2007 година, годината 1665, курортните бани, необозрима Рембранд и неговия модел, къпещата се жена, предполагаемо Хендрике Щофелс.

И така, Рембранд, Хендрике, Дафне и аз – станахме четворица на сцената на стълбите и Закътаната тераса, участници в драмата на перцепцията, озаглавена ВНИМАТЕЛНОСТ с всички прилики и отлики, характерни за двете ситуации...

Тази поза с повдигнатата пола, както и погледът на внимаващата жена, бе специално усещане и то бе неизличимото общо... И за внимаващата в движението жена, и за внимателно НАБЛЮДАВАЩИЯ самата внимателност отстрани – бил той художник, съмишленик, съзрцател или изследовател...

Дафне, в нашия случай в ролята на НАБЛЮДАВАЩ, каза: "Астралът е преизпълнен с безброй подобни преживелици, запечатани състояния по различно време и място в съответните сфери. Само би се зарадвал астралът – преживявайки ги отново – да го раздвижим и поразместим, че е твърде застинал. Преживявайки го наново да пресъздадем в нови ситуации други, съвременни сфери..."

Неравните каменни стъпала без съпротива задържаха преплетеното многовековно усещане и възприятие, а дворът за пореден път забогатя.

*Преживяно лято 2007,
записано лято 2008, Осеново*

Така завърши поредното ни занятие, а и горещият месец юли плавно премина в преобразения август, през който предстояха нови изпитания...

Месец август (наброски)

Пътят на благоговението да се смени с пътя на безкористната несебична безусловна любов (виж "Към Райската градина" в следващия брой). Отново ставаме свидетели на странния живот във Фазаново, където се преплитат странджански мистерии с мирови папън да нахлуе глобализмът.

Преплита се любовта към живота и самият живот. Получава се трансово състояние да бъдеш, да си – въпреки всичко. Свещенодействието се случва под ореха на Юриевата обител – къщата, в която е живяла последната истинска (не туристическа) нестинарка на Странджа... Основно действащо лице – Петко с тъпана или другояче казано Последният мохикан...

Защо се повтаря дума като последната и последния? Къде сме ние, Михаелитите? Може би тази земя се нуждае от възобновяване, от разпростира-

не на Христовия импулс?...

Включвам се в танца под ритъма на тъпана и това е ритъм, от който настръхваш целия и се чувстваш невероятно лек и ефирен, защото протичаш през звук, извлечен от земята до космоса без прекъсване... Протичаш през този звук, ти самият звучиш от краката нагоре и още нагоре през протегнатите ръце... Петко бие тъпана. Неговият ясен поглед търси подкрепа и вдъхновение и е способен да умножава подкрепа и вдъхновение... Петко, наречен от Павел и Юри Последният мохикан...

Само че ние току-що идваме – ето ни – и кое е първо, последно, поредно и осмо...? Осмият... (виж "Ванга говори")

Второ посещение на Беглик таш. (сравнение с това от "Месец юли")

Няма го силното мистерино усещане на тайнственост и изпитание. Тогава бликаха други сили:

А) Пълната необичайност на предприятието за Дафне, Гери и Дарина.

Б) Предприятие, примесено до ведро равновесие от сладостно доверие в екипа.

В) Невероятна изследователска смелост на всеки член на експедицията.

Г) Индиана Джоунс...

Сега:

Съставът е друг. Отиваме на познато за Гери и моя милост място и водим Мартин Атанасов. Поздравяваме секачите – млади и стари семейства, наети чак от Котел да прореждат горите от бук и дъб... Стъблата не са много дебели, макар и твърде стари – заради сухотата на мястото и песчливата почва е – казва Мартин.

Дружелюбни сме с други посетители на светилището, които ни удостояват с въпроси, докато изпробваме лежешком топлината на камъка.

Не е, това не е "брачно ложе" в обикновения смисъл, учени г-да. Отнася се за бракосъчетание, но друг тип, на небесния със земния свят, сиреч отнася се за посвещението, инициацията, не и за бракосъчетанието между половете...

Споменава се друго светилище, наречено Белин таш – и каква ли би могла да бъде връзката с Беглик таш? Обща старинна етимология, видоизменена с времето? (беглик – данък върху стадата, таш – камък)... Спорим помежду си дали камъните са изцяло природно находище или в разполагането им е действала и човешка ръка...

На връщане сърдечно се сбогуваме със секачите, а Мартин насочва вниманието ни към особения сорт дъб с дребни желъди, стабилно поникнал на един корен с по две стъбла...

По пътя на север спираме за кафе в Бургас. Очертават се два момента в паметта ми:

1. Дочувам на съседната маса младежки глас да казва: "Купих си перука с образа на египетския бог Амон Ра. Кой беше, на слънцето ли? Тогава аз някак възторжено се намесих и изброих Озирис – Богът на Слънцето, Изис – на Луната. Споменах Рудолф Щайнер и "Египетски митове и мистерии" като

помолих да бъда извинена, че се намесих в чуждия разговор... "Никога не е късно човек да получи знания" каза момичето, което значеше, че съм извинена. "Какъв ентузиазъм" каза Мартин по мой адрес, а все още сконфузена и засрамена от намесата, аз предложих да тръгваме. Никой не помръдна, а Гери поръча сладолед.

2. Пред нас в двете посоки се движеха младежи с черни дрехи и ботуши с дебели подметки независимо от лятната жегла. Може би предстояше рок-концерт.

"Погледни стойката и походката" каза Мартин. Отпуснати рамене, а краката им сякаш мачкаха земята под себе си. Вярно е, че по някое време всички тийнейджъри искат:

- Да бъдат различни
- Да имат белег за принадлежност;

а по някое време на всички тийнейджъри:

- Позитивното им е скучно
- Добрият герой си е просто досада
- А подземното възнаграждава с писъка на екстаза... (Самата аз мислех тогава, че употребата на жаргон ме разкрепостява)

Обаче внимание! В кой ли миг би се получило преминаването на границата, зад която възхвалята на злото те вкарва при злите?

Още гости в Осеново.

Можехме ли да общуваме помежду си едновременно като съвременници и като странници от вечността?

Докато приготвяше хартия и моливи, Светла ни изпрати в градината. Трябваше да си изберем дърво и да проследим с ръце движението на стъбло, клони, листа, да усетим формирането му. После, със свободни движения на молива и потъмняващи и удебеляващи повторения да възпроизведем формата така, както сме я усетили.

Динамика... Не успях да овладя нито собствените си, нито силите на дървото. Само че това упражнение ми помогна да изживея мандалата, изразяваща сатурновите топлинни сили...

Рисувах не с права линия, а с многократно повтарящи се, напипващи движения, докато се получи резултат, който ме удовлетворяваше. Топлината, събрана в главата ми от плажа, не ми позволи да премина към мандалата на следващото планетарно възплъщение, каквото бе амбициозният план на заниманието.

Рисуването с цветни пастели на дърво в цялостната му годишна метаморфоза ме доведе до интересно състояние. Стигайки във въображението си до плода, в съзнанието ми изникна Йоан Кръстител, който като назарец е бил силно аскетичен в храненето според тогавашните изисквания. В пустинята се е хранел с рошкови и мед от диви пчели. Рудолф Щайнер набляга, че неправилно преводът на Библията, говори за скакалци, вместо рошкови. И понеже на брега на морето понякога расте това дърво, а в Мадара и Преславския балкан е в изобилие, аз ук-

расих моето предимно есенно дърво с плодовете на рошкова... Това бе изненадващо за мен и приятно, защото даваше завършеност на преживяванията ми с рисунката.

На другия ден Михаелова ковачница имаше външно занятие с гостите Светла Бисерова, Васко Назъров и Радослав Радев. Темата бе: "Компютърът и ние – специалисти и консуматори." Компютърните специалисти Васко и Радо разгръщаха тезите си, а ние следяхме с участие. Какво може да се вземе от технологиите преди да са те осакатили? Може ли да се трансформират съществата, стоящи зад тях? Изгражда ли софтуерът бъдеща душа за Ариман? Освен недостатъци, работата с компютъра възпитава ли и някакви качества и може ли да се решават проблемите като ги заобикаляме... Този разговор бе прелюдия към бъдеща конференция.

Без да направим достатъчно възстановяваща пауза, захванахме да рисуваме с въглен светлина и тъмнина. Не съобразихме, че сме в мъртвото време на деня.

Бе поставен въпросът: Трябва ли да се създава специална атмосфера, когато се прави упражнение? Бе казано, че собствената рисунка е най-близка и сродна на душата и че няма такова усещане за другите рисунки.

Един не можа да се вмести в отпуснатото време и да съгисти достатъчно тъмнината...

Упражнението получи название Голямото лутане.

...Вечерното плуване се хареса на всички, а на другата сутрин се оказа, че най-съкровените разговори могат да се водят и по-навътре в морето, далеч от ушите и усилвателите на брега. По едно време един "джет", дърпащ гумен банан, изтърси пасажерите си край нас, но и те не можах да смутят размяната на мисли за това какво става и не става с антропософите...

Денят след раздялата, за пръв път в морето излязоха силни вълни.

Бях с Джули, за която и такова, морето продължаваше да бъде гостоприемното Черно море...

Настъпваше Михаелова есен.

Смирение: Господи, знам че ни обичаш. Прости ревността ни да те стигнем!

*За "Михаелова ковачница",
Дарина Шентова*

Отвъд разбирането

Лягам си и се опитвам да заспя, но не мога така лесно, защото душата ми се е свила. Измъчва ме нещо, което искам да разреша и затова не мога да освободя съзнанието си.

И ето, като че ли в отговор ми се явява едно дете, което скача на батут. Скача и се смее, радва се, че е волно и свободно. И аз, полагайки известни усилия, започвам да скачам с него. То сякаш ме разявява със своето безгрижие, със своята радост. И така всяка вечер в продължение на една седмица,

докато накрая разреших проблема си.

Идва събота. Една група от духовно търсещи хора сме се събрали в кръг. Познавам повечето хора, но този път в кръга присъства и един непознат за мен човек. Имайки виждане, той споделя: "Тук има светлина, но вие сами сте й спуснали мрежа". А по-късно е казал: "като че ли се опитвате да отскочите от батут, но сами сте си завързали краката за него".

В личен разговор същият този човек ме попита направо: "Ти кога усещаш душата си?" И сам ми отговори: "Преди да заспиш!" Аз не разбрах това веднага, докато на следващата вечер отново, точно преди да заспя, не ми се яви познатият образ. След това не можах въобще да заспя, затова накрая станах и тръгнах за работа по-рано от обикновено.

Минава полунощ. Карам извън града, все още под въздействие на изживяното. В този момент от мрака изплува силуетът на човек, който се влачи на две патерици. Сам в нощта, посред нищото. Стреснах се и по най-бързия начин го задминах. Но този образ продължи да ме преследва и изведнъж осъзнах: не изглеждаме ли така и самите ние, вървейки през живота? Същност ние не вървим, а се влачим, подпирайки се на патериците си.

Чели сме това-онова, започваме да показваме някои неща от духовната наука и вече си мислим, че сме постигнали кой знае какво. Според знанията си започваме да съдим света и хората около нас, без дори да осъзнаваме, че това, което си мислим че виждаме като техни недостатъци и слабости, не е нищо друго, а нашето собствено отражение, нашият Малък пазач на прага.

Така се подпираме на собственото си знание като на патерици и буквално се влачим през живота. Пълна заблуда е обаче да си мислим, че така ще влезем в духовната реалност. Защото пропускат за там е само един – Любовта. Тя е единствената реалност, в която може да се прояви Духът, защото само делата, родени от безкористна любов са от значение в духовния свят.

Който обаче не е готов за любовта, той несъзнателно бяга от нея, защото тя е изгарящ душата огън и само чистата душа може да гори в този огън и да не изгаря.

Едва когато надскочим себе си и отидем отвъд разбирането, едва тогава ще се роди в нас любовта. Тогава ще падне мрежата, тогава ще захвърлим патериците и ще влезем в живота, не само на думи, а наистина.

Гергана Дичева

Кръстосан поход из Беглик Таш

Онова, което стои в далечината на пътя е съществото на човешката мъдрост, а пътят, изправящ се между човешкото същество и съществото на човешката мъдрост е духовна наука.

Един непосредствен път, отклоняващ се от пътя към бездната – води ме към отпечатък в астрала,

който ще се случи след известно време. Един болезнен за волята път, болезнен за обикновената воля. Как се разкрива този път? Стъпките от ходилата натоварват невидимата Земя и видимите камъни. В камъка е врязан шепот на стъпало, по който можеш да се качиш и по който не можеш да се качиш.

Ако чрез съкровищницата на паметта, човек може да пребивава в друго време, то: време е, за което днешните схващания препращат в погрешна посока. Така, чрез тези препратки човешкото същество се в неплототворни почви, които зараждат и поддържат култ към непознаваемите аспекти на аза – висш аз.

И все пак съм горе, както той е горе. Какво е това, което е тук долу под мен? Една тепсия с две дълбоки езера, езерата се превърнаха в усмихващи се очи, пламтящи. Стъпвал ли си някога върху устни и как изглежда това долу, когато си стъпил върху устните? Вдясно има триъгълно украшение, наподобяващо украшение за ухото.

Интересно: бях сигурна, че украшението е вдясно или по-скоро, че това там е дясно. Да, дясно е според посоката на моя път.

Вляво загатнатият означен път към бездната се връща пак обратно посредством придатака от скални образувания, служещ за племенна връзка между хората. Една крачка по-назад и по-надолу, след осъзнаването, че си стъпил върху устни, навърза цялата картина, която от благодарност, че е разгадана, пожела да ме целуне. Чувството беше взаимно... и така устните върху които бях стъпила, бяха целунати.

Отново трябваше да стъпя върху устните, за да тръгна по пътя към бездната, за да нося знанието за отпечатъка, който предстоеше да се случи. Господи! И вече осъзнавам знанието – в мига, в който ласкаво ме завъртяха, за да погледна назад към онова горе, в което бях...едно човешко тяло беше легнало... без примеси и в своята чистота... и това тяло показваше себе си като бъдещ идеал, като плододан идеал.

Тази каменна композиция, онагледява етерните сетива. Разположеното вдясно, рогово сетиво, пресъздава изчистена форма на човешко тяло. Във времето отпреди потапянето на Аза във физичността, е съществувал този сетивен орган, чрез който идеала за човешкото същество е бил осезаван, а формообразуващите етерни сили са били пренасяни върху минералния свят. Така етерното тяло е работело върху физическото.

Небезизвестен факт е, че Александър Македонски е държал главата си не гордо изправена /както е логично да се очаква от пълководец/, а приведена леко напред и наляво. По този начин е протичала стимулация на етерния сетивен орган, чрез която Александър Македонски е черпел информация за идеала на човешкото същество. Така животът му представлява низ от ходове, импулсирани от сетивните осезания върху идеала.

Дарина Димова

Рудолф Щайнер семинар, Будапеща

Едногодишен основополагащ курс по антропософия на английски и унгарски език.
22 септември 2008 – 26 юни 2009

Походът в търсене на познание "кой съм аз" е най-голямото предизвикателство. Дали ще успеем да разпознаем и да разберем съдбата си, зависи от творческата ни отвореност към бъдещето, от непрестанното подхранване на самопознанието и от безпристрастната оценка на условията, които ни формират.

Най-съществено качество в това начинание е непоклатимото доверие в значимостта на всяко събитие случващо се в живота ни, дори когато неговият смисъл не ни е непосредствено известен.

Начална точка в този поход е едно отношение към живота основано на убеждението, че нашите вътрешни изживявания могат да бъдат познати със същата обективна еднозначност, с която сме свикнали да се ползваме в естествените науки при взаимоотношенията със заобикалящия ни свят.

Когато Рудолф Щайнер създаде духовната наука, той описа своите изследвания във вътрешния и висшите светове със яснота и прецизност и покани всички желаещи да предприемат медитативните упражнения необходими за развиване на собствени способности за възприятие.

"Антропософия" е името дадено на мъдростта за човечеството произлизаща от тази работа, която предлага парадигми, ориентири и настроение на благоговение и любов към истината като общочовешка основа, която да ни подкрепя в нашата ревностна, радостна, болезнена, възнаграждаваща, неотложна и незавършена работа да познаем кои сме ние.

Този курс представлява въведение в трудовете на Рудолф Щайнер и изследване на тяхната актуалност днес. Той ще бъде достъпен в редовна и задочна форма и ще се провежда на английски и унгарски език.

Какво може да представлява за нас Антропософията в този глобализиран, мултикултурен, обхванат от глад и войни свят, в който несправедливостта, неравенството и политическото отчуждение са външни проявления на вътрешната личностна криза, която измъчва мнозина от нас? Всичко се развива на прага на душата. В практическите си усилия да бъдем осъзнати за всичко това и за духовните ресурси, които са ни достъпни в похода на нашия живот, ние ще изучаваме някои фундаментални текстове от трудовете на Рудолф Щайнер. Ще прочетим историята на нашето променящо се съзнание чрез изкуствата и науката, ще открием за какво са ни подготвяли религиозните традиции от миналото и какво означава днес честването на празниците. Ще изучаваме наследството на класическото и ренесансовото изкуство и как модерното изкуство и култура отправят предизвикателство към нашата

бдителност.

Ще има лекции, семинари, учебни групи, дискусии, разнообразие от изкуства и занаяти, индивидуални проекти и екскурзии. От вас ще се очаква обширно четене и изпълнение на писмени задачи.

Единственото квалификационно изискване за приемане в семинара е наличието на здравословен и непредубеден интерес към всички земни и духовни явления и ако завършите курса, ще получите удостоверение. На този курс може да се гледа като на подходяща подготовка за последващи обучения, като например обучение за валдорфски преподаватели.

Преподавателският състав включва: Андрю Уолперт (ръководител на курса), Балинт Баласа, Андраш Гаждош, Ренате Гаждош, Миклош Хегедуш, Отто Каркуш, др. Давид Ричи, Естер Росташ, Агота Саркьози, Клеменс Шльонинг, Ева Южлаки, Ева Южвари, Ласло Варга-Земеш и други.

Схема на редовния курс:

Три триместъра по 4 пълни дни в седмицата (понеделник до четвъртък).

2008: 22.09 – 12.10.

2009: 12.01 – 03.04; 27.04 – 26.06

Схема на задочния курс:

2008: 26-28.09/10-12.11/28-30.12

2009: 23-25.01/20-22.03/24-26.04/22-24.05/12-14.06

Таксата за редовния курс е 2800 евро, а за задочния – 880 евро.

Ако не сте в състояние да заплатите пълната такса, ще бъдете поканени за обсъждане на индивидуални условия, които биха удовлетворили вашите възможности.

Заявление за кандидатстване можете да откриете на нашия уебсайт: www.steinerseminar.hu.

Курсът не включва пансион и е необходимо вие да си уредите престоя и спането. Ако за целта се нуждаете от съдействие, може да се обърнете към нас.

Rudolf Steiner Ház (H) 1026 Budapest, Riadó u. 2/b.

Tel.: +0036-1-3360-426

e-mail: steinerseminar@gmail.com

web: www.steinerseminar.hu

Превод от английски - В. Назъров

100-годишен юбилеен конгрес 2009 г.

(Конгрес на примирението)

Унгарското Антропософско Общество, неговото ръководство и т.н. група за стогодишния юбилей възнамеряват да организират международен юбилеен конгрес в края на пролетта и началото на лятото на 2009 г.

Целта на този конгрес е:

■ Да се събудят в съзнанието събитията от състоялия се в Будапеща през 1909 г. конгрес на Антропософското движение (тогавашното Теософско

общество)

■ Да се засилят импулсите, дадени през 1909 г. (Будапещенски цикли)

■ Да се даде възможност за разговори сред Световното Антропософско Общество по жизненоважни въпроси на нашето съвремие

■ 84 години след смъртта на Рудолф Щайнер да се подпомогне взаимното признаване и разбирателство между индивидуалностите и техните организации, които са отговорни за Антропософията в целия свят.

На Петдесетница 2009 г. Унгарското Антропософско Общество би искало да даде възможност на проявяващите интерес от Изтока, Запада, Севера и Юга да мислят и работят заедно под знака на „Християнски импулс на 21. век“.

Най-важните събития на конгреса от 29.05. – 04.06.2009 г. ще се състоят в Будапеща и евентуално и на други места.

Програма:

Първи ден:

Разгръщане на теософското движение в Европа. В каква зависимост се намира то с формиращите се в ново време колониални империи?

Втори ден:

Важността на изнесените от Рудолф Щайнер 10 лекции в Будапеща.

Трети ден:

От кога в европейското съзнание се появяват новите понятия: „световна революция, световна икономика, световна война (първа и втора), световен мир, световно общество, световен съюз, световно движение“ и какво стои в тяхната основа? Какво означава първата съставна част на това словосъчетание?

Четвърти ден:

Защо е болно съзнанието на европейца? Какво представлява тази болест? При какви обстоятелства е възникнала тя? Какви са възможностите за изцеление?

Пети ден:

Какво е било посланието, с което Христос е разпространил привържениците си по света, при езичниците и сред всички народи? Защо той е поверил на привържениците си разпространението на радостната вест за всички хора?

Шести ден:

Преживяването на Мистерията на Голгота. Как се проявява то в живота на човечеството като общност?

Седми ден:

Какво означава глобализирането? Как и защо се е появило? Можем ли „да четем“ в световноисторическите събития, можем ли да ги разбираме? Какви задачи ни сочи състоянието на света, в което сме поставени?

Превод от немски – Вличка Йорданова

Антропософски Групи

Благоевград

Работна група по приложна Антропософия

д-р Стоян Везенков
тел.: 0896 - 650 563
E-mail: vezenkov_neuro@abv.bg
Работа по Валдорфска и лечебна педагогика, биодинамично земеделие, евритмия, антропософска медицина и др.
2700 Благоевград, бул. "Васил Левски" 13

Варна

Група "Михайлова ковачница" (и антропософска библиотека)

Дарина Шентова
тел.: 052 - 640 160; 051 - 106 307
През събота от 09 ч. работа по темата "Ние и съвременето".
9000 Варна, бул. "Владислав" 132

Пловдив

Антропософска група

Радослав Радев
тел.: 0889 472 575
E-mail: radoslav_radev@gbg.bg
Всяка сряда от 19:30 ч. работа по цикъла "Евангелието на Лука" и работа с изкуство.

София

Група "Михаил"

Лалка Фингарова
тел.: (02) 689 949; (02) 980 84 64
Всяка събота от 16 ч. работа по мистериите драми на Рудолф Щайнер, както и по темата на годината.

Работа с биографията и художествена терапия

Светла Бисерова
тел.: (02) 988 01 78
Малки групи в удобно време по заявка.
1000 София, ул. "Цар Симеон" 55

Група "Рудолф Щайнер"

Александър Бояджиев
тел.: (02) 873 20 27
всяка неделя от 17 ч. работа по Мистериите драми на Рудолф Щайнер
1113 София, ул. "А.П. Чехов" № 24, ет.5, ап.6

Център за духовно лечебна педагогика "Светлина"

Трендафила Вълчинова
тел. (02) 925 23 86; 0887 097 552

Антропософски кръг "Аристотел"

Доц. д-р Иванка Кирова
Тел. 02 – 831 78 74
Два пъти месечно в четвъртък.
Свободно избрани антропософски теми.
1303 София, ул. "Брегалница" 82

Социална художествена терапия (арт-терапия)

Нина Стамова
тел. 02 - 987 53 60; 02 - 925 23 86
всеки понеделник от 18:00 ч.

Група "София"

Теофана Манева
ул. "Ген. Паренсов" 47 (вътр. сграда)
тел. (02) 988 84 69; 0878 564 355 (вечер)
E-mail: teofanamaneva@hotmail.com
през седмица в неделя от 11:00 часа
Работа по книгата "Кака се постигат познания за висшите светове" на Рудолф Щайнер

Стара Загора

Група "Антропос-София"

Дора Петрова
тел.: (042) 643 500
Всяка сряда от 19:00 ч. - тема на годината и Медитацията на Основополагащия Камък.
6000 Стара Загора, ул. "К. Ганчев" 41, ет.2

Група "Рудолф Щайнер"

Веселина Велкова
тел.: (042) 623 368
Всеки вторник, работа по темата на годината и третата мистериена драма.
6000 Стара Загора, ул. "К. Ганчев" 41, ет.2

Група за начинаещи

Иглика Ангелова и Йордан Димитров
тел.: 0897 657 298; 0885 059 789
Всеки понеделник от 19:00 ч. работа по книгата на Рудолф Щайнер "Как се постигат познания за висшите светове".

Социална художествена терапия (арт-терапия)

Дочка Колева
тел.: (042) 621 330; 0886 824 715
Два пъти месечно в четвъртък.

Ямбол

Група "Светлина"

д-р Ива Манева
тел.: 0887 179 057
E-mail: svetlina05@abv.bg
Всяка сряда от 18 ч. работа върху темата на годината и "календар на душата".

Целодневна детска градина "Златно зрънце"

и Сдружение "Приятелите на валдорфската педагогика"

ПОКАНА

Скъпи антропософи, приятели на валдорфската педагогика и всички заинтересовани,

Най-сърдечно ви каним на официалното откриване на ЦДГ "Златно зрънце", което ще се състои на 22 септември, 2008 г. от 16:00 до 20:00 ч. в детската градина в кв. "Драгалевци", ул. "Лешникова гора" №89.

Ще се радваме на вашето присъствие!

Молим да потвърдите участието си и дали ще поднесете приветствие.

Директор на ЦДГ "Златно зрънце"

Мирослава Вахрам

Тел. за контакти: (02) 967-11-62

Имейл: zlatno.zrantse@gmail.com

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Светла Бисерова, Лиана Антонова,
Веселина Велкова, Васил Назъров

Адрес:
1000 София,
ул. „Цар Симеон“ 55
Светла Бисерова

тел.: (02) 980 84 64; 988 01 78
имейл: vestnik@aobg.org
уебсайт: www.aobg.org

За съдържанието на публикуваните материали, отговорност носят единствено техните автори.